

Opinnäytetyön ohje (1.8.2025)

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Opinnäytetyö ja opinnäytetyön tavoitteet	2
2.1	YAMK-opinnäytetyö ja sen tavoitteet LAB-ammattikorkeakoulussa	2
2.2	Opinnäytetyön osaamistavoitteet.....	2
2.3	Opinnäytetyötoimijoiden vastuut ja velvollisuudet	3
3	Opinnäytetyön toteuttaminen	4
3.1	Opinnäytetyöprosessin vaiheet.....	4
3.2	Opinnäytetyön aloitus ja suunnittelu	5
3.3	Opinnäytetyön toteutus.....	6
3.4	Opinnäytetyön viimeistely	6
4	Opinnäytetöiden avoimuus, eettisyys ja julkaiseminen.....	7
4.1	Opinnäytetöiden avoimuus ja tutkimusluvut.....	7
4.2	Opinnäytetyön Turnitin-tarkastus	10
4.3	Opinnäytetyön julkaiseminen ja arkistointi	10
4.4	Tekijänoikeudet	12
4.5	Opinnäytetyössä syntyvä keksintö.....	12
5	Opinnäytetyön arviointi ja kypsyysnäyte	13
5.1	Opinnäytetyön arviointi	13
5.2	Kypsyysnäyte	13
5.3	Oikaisumenettely.....	14
6	Opinnäyteraportin kieli, tyyli, havainnollistaminen, rakenne ja ulkoasu.....	15
6.1	Hyvä asiatyyli	15
6.2	Opinnäyteraportin havainnollistaminen	15
6.3	Opinnäytetyön rakenne	20
6.4	Opinnäyteraportin ulkoasu.....	23
7	Opinnäytetyön tiedonhankinta ja lähteiden merkintä	24
7.1	Opinnäytetyön tiedonhankinta	24
7.2	Lähteiden merkintä.....	24
7.3	Lähdeviitteet.....	25
7.4	Lähdeluettelo.....	28
7.4.1	Painetut lähteet.....	29
7.4.2	Sähköiset lähteet	31
7.4.3	Muut lähteet	34
	Lähteet	36

Liite 1. Arviointikriteerit

Liite 2. Opinnäytetyötoimijoiden vastuut ja velvollisuudet

Liite 3. Tiedeartikkelin lisäohje

1 Johdanto

Opinnäytetyön ohje koskee LABin ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneella on:

- 1) laajat ja syvälliset tiedot sekä tarvittavat teoreettiset tiedot toimia työelämän kehittäjänä vaativissa asiantuntija- ja johtamistehtävissä
- 2) syvälinen kuva omasta ammattialasta, sen asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä valmiudet seurata ja eritellä alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehitystä
- 3) valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammattitaidon kehittämiseen
- 4) hyvä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 546/2013, 7a §).

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluu 30 opintopisteen laajuinen itsenäisesti tehtävä opinnäytetyö. Ylempään ammattikorkeakoulututkinnossa opinnäytetyöllä on tärkeä merkitys tavoitteiden saavuttamisessa, sillä opinnäytetyön laajuus on kolmasosa (tutkinnon laajuus 90 op) tai puolet (tutkinnon laajuus 60 op) koko tutkinnon laajuudesta. Ylempään ammattikorkeakoulututkinnossa opinnäytetyöprosessi tukee opiskelijan osaamisen ja asiantuntijuuden kehittymistä opintojen alkuvaiheesta lähtien.

LAB-ammattikorkeakoulun (LAB) opinnäytetyön yhteiset ohjeet perustuvat valtakunnallisiin laatusuosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Yhteisen ohjeen lisäksi koulutusaloilla voi olla omia tarkentavia ohjeita. Opinnäytetyötä koskevista lisäohjeista ja niistä tiedottamisesta vastaavat koulutusalat.

Ohje on päivitetty elokuussa 2025, ja se pohjautuu LABin tutkintosääntöön, joka on tullut voimaan 1.8.2025.

2 Opinnäytetyö ja opinnäytetyön tavoitteet

2.1 YAMK-opinnäytetyö ja sen tavoitteet LAB-ammattikorkeakoulussa

Ylemmän ammattikorkeakoulun 30 opintopisteen laajuisen opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää työelämää. Tavoitteena on soveltaa tutkimustietoa, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaamista sekä työelämäkokemusta työelämän ja toimintatapojen kehittämiseen sekä ongelmien ratkaisemiseen. Opinnäytetyö toteutetaan pääsääntöisesti työelämän tai hankkeen toimeksiantona tehtävänä tutkimuksellisenä kehittämistyönä, soveltavana tutkimuksena, produktiona, tutkimus- ja kehittämispäiväkirjana tai tiedeartikkelina. Opinnäytetyö antaa opiskelijalle monipuolisia valmiuksia toimia asiantuntijana, kehittäjänä tai johtotehtävissä työelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa.

Ammattikorkeakoululla on päävastuu opinnäytetyön ohjauksesta ja arvioinnista. Työelämä- tai hanketoimijat ovat mukana ohjaamassa opinnäytetyötä oman asiantuntijuutensa ja osaamisensa kautta. Opinnäytetyön arviointikriteerit (Liite 1) ovat opinnäytetyön tekijän tiedossa opinnäytetyöprosessin alusta saakka.

Opinnäytetyöhön kuuluu aina kirjallinen, julkinen raportti. Työn tuloksena saavutettu uusi tieto, tuote, palvelu tai taiteellinen produktio voidaan dokumentoida ja julkaista kirjallisen raportin lisäksi myös muulla tavoin. Opinnäytetyö tehdään pääsääntöisesti koulutusohjelman opetuskielen mukaisesti, se voidaan kirjoittaa suomen tai englannin kielellä.

2.2 Opinnäytetyön osaamistavoitteet

Opinnäytetyössä opiskelija osoittaa valmiutensa itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöhön. Opinnäytetyön tehtyään opiskelija osaa

- soveltaa tutkimustietoa ja tuottaa uutta tietoa työelämän kehittämiseen
- osaa soveltaa kestävän kehityksen periaatteita omaan alaansa ja valitsemaansa aiheeseen
- soveltaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaamista työelämän ja uusien toimintatapojen kehittämiseen
- kuvata ja esittää havainnollisesti opinnäytetyön tulokset ja niiden hyödynnettävyyden ja merkityksen työelämän kehittämisessä
- raportoida opinnäytetyönsä suullisesti ja kirjallisesti LAB-ammattikorkeakoulun opinnäytetyön ohjeen mukaisesti
- arvioida kriittisesti ja reflektoiden erilaisia lähestymistapoja toiminnan kehittämisessä

- arvioida omaa toimintaansa ja asiantuntijuuttaan kriittisesti
- kirjoittaa blogin, lehdistötiedotteen tai artikkelin
- toimia asiantuntijana alan tutkimus-, kehittämis- ja suunnittelutehtävissä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.
- kehittää ja arvioida omaan alaansa liittyviä kestävän kehityksen tavoitteita ja toimenpiteitä

2.3 Opinnäytetyötoimijoiden vastuut ja velvollisuudet

Opinnäytetyöprosessissa on useita toimijoita, joilla on opinnäytetyöhön ja sen ohjaukseen liittyviä vastuita. Toimijoita ovat opiskelija, opinnäytetyön ohjaaja, työelämän yhteistyökumppani, mahdollinen vertaisarvioija, kielen ja tekstin ohjaaja sekä mahdollinen toinen arvioija. Toimijoiden vastuut ja velvollisuudet on kuvattu liitteessä 2.

3 Opinnäytetyön toteuttaminen

3.1 Opinnäytetyöprosessin vaiheet

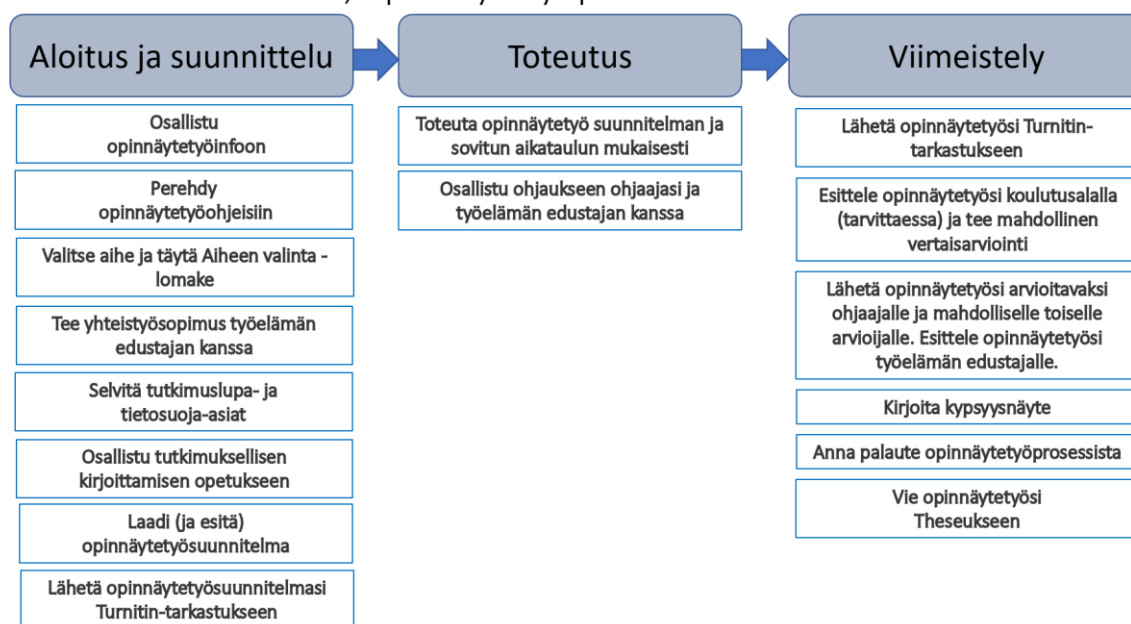
Opinnäytetyöprosessin alussa opiskelija tutustuu LABin yleiseen opinnäytetyön ohjeeseen, koulutuslakohtaisiin ohjeisiin, tutkintosääntöön sekä lakiin ja asetukseen opinnäytetyöstä. Opinnäytetyöprosessi jaetaan kahteen opintojaksoon (Taulukko 1). Opinnäytetyön suunnittelu 10 op -opintojakso sisältää kielikeskuksen järjestämän 'Tutkimuksellinen kirjoittaminen 1 op'. Loput 9 op tulee opinnäytetyösuunnitelmasta ja mahdollisesta seminaarityöskentelystä. Ohjaaja merkitsee suorituksen 10 op Peppiin kun molemmat osiot on suoritettu hyväksytysti.

Opintojakso	Osaamistavoitteet
Opinnäytetyön suunnittelu 10 op	Opiskelija osaa • kuvata opinnäytetyönsä tavoitteet ja keskeisen sisällön • suunnitella ja kuvata oman opinnäytetyöprosessinsa vaiheet • ottaa huomioon mahdolliset tutkimuslupa- ja tekijänoikeusasiat • opinnäytetyön raportoinnin säännöt sekä kieli- ja tyyli vaatimukset.
Opinnäytetyön toteutus ja raportointi 20 op	Opiskelija osaa • toteuttaa opinnäytetyön hyväksytyn opinnäytetyösuunnitelman pohjalta • esittää opinnäytetyönsä tulokset tai tuotoksen • raportoida opinnäytetyönsä kirjallisesti LAB-ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeen mukaisesti • kirjoittaa kypsyysnäytteenä blogin, lehdistötiedotteen tai artikkelin.

Taulukko 1. Opinnäytetyöprosessin opintojaksot ja osaamistavoitteet

Kuviossa 1 esitetään, mitkä ovat opinnäytetyöprosessin vaiheet ja mitä asioita kukin vaihe käytännössä sisältää. Koulutuslakohtaisissa ohjeissa kerrotaan tarkemmin opinnäytetyön vaiheiden (Kuvio 1) toteutuksesta eri koulutusaloilla. Eri vaiheisiin liittyvät ohjeistukset ja lomakkeet löytyvät eLAB-nettisivustolta ja LAB-intrasta.

LAB, opinnäytetyöprosessi YAMK

Kuvio 1. Opinnäytetyöprosessin vaiheet

3.2 Opinnäytetyön aloitus ja suunnittelu

Opinnäytetyöprosessi voi käynnistyä jo opintojen alkuvaiheessa. Opinnäytetyön aihe voi tulla toimeksiantona opiskelijan omasta työorganisaatiosta, muusta organisaatiosta tai hankkeesta. Aihe voi liittyä myös ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toimintaan. Opiskelija voi tarvittaessa keskustella opinnäytetyön aiheen valinnasta koulutuksensa YAMK-koordinaattorin tai tutoropettajan kanssa.

Opinnäytetyöprosessin toteuttaminen edellyttää riittävää tutkimus- ja kehittämismenetelmä-osaamista tai sen hankkimista. Opiskelija osallistuu tutkimus- ja kehittämismenetelmäopin-toihin oman opetussuunnitelmansa mukaan. Opiskelija osallistuu myös tutkimuksellisen kirjoittamisen opetukseen.

Opiskelija osallistuu opinnäytetyöinfoon ja ilmoittautuu opinnäytetyöprosessiin palauttamalla Aiheen valinta -lomakkeen oman koulutusalan ohjeiden mukaan. Aiheen hyväksymisen ja ohjaajan nimeämisen jälkeen opiskelija ottaa yhteyttä hänelle nimettyyn opinnäytetyön ohjaajaan. Ohjaajalta opiskelija saa lisätietoa ohjaukseen liittyvistä koulutusalakoh-taisista ohjeista ja käytännöistä.

Mikäli opiskelija tekee opinnäytetyön työelämän tai hankkeen toimeksiannosta, hän tekee opinnäytetyön aloitusvaiheessa yhteistyösopimuksen työelämän tai hankkeen yhteistyökumppanin kanssa. Yhteistyösopimus on yhteistyökumppanin ja opiskelijan välinen

sopimus opinnäytetyöprosessin aikana tehtävästä yhteistyöstä. Yhteistyösopimus toimitetaan tiedoksi opinnäytetyötä ohjaavalle opettajalle.

3.3 Opinnäytetyön toteutus

Opinnäytetyö voidaan toteuttaa yksilö- tai parityönä. Opinnäytetyön toteutusvaihe edellyttää opiskelijalta sitoutumista opinnäytetyöprosessiin sekä yksilö- tai ryhmäohjaukseen. Ohjausprosessissa toteutuu parhaimmillaan opiskelijoiden ja ohjaajien dialoginen vuorovaikutus. Ohjaustapaamisissa sovitaan ohjauskäytännöistä ja aikataulusta. Opiskelija noudattaa LAB-ammattikorkeakoulun yleisiä opinnäytetyöohjeita ja koulutusalaakohtaisia ohjeistuksia. Opinnäytetyön toteutusvaiheen aikana opiskelija soveltaa tutkimus- ja kehittämisosaamista ja toteuttaa opinnäytetyön etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti.

3.4 Opinnäytetyön viimeistely

Opiskelija viimeistelee ja raportoi opinnäytetyön koulutusalan käytänteiden mukaisesti. Viimeistelyvaiheeseen kuuluvat opinnäytetyön Turnitin-tarkastus, mahdollinen seminaari ja vertaisarviointi, blogin, lehdistötiedotteen tai artikkelin kirjoittaminen, palautteen antaminen opinnäytetyöprosessista, itsearviointi ja valmiin opinnäytetyön julkaiseminen Theseus-verkkokirjastossa.

4 Opinnäytetöiden avoimuus, eettisyys ja julkaiseminen

4.1 Opinnäytetöiden avoimuus ja tutkimusluvut

LAB-ammattikorkeakoulu noudattaa avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) tavoitteita ja periaatteita. Avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) tavoitteena on kasvattaa tieteen ja tutkimuksen laatua ja luotettavuutta avoimuuden kautta sekä lisätä tieteen ja tutkimuksen yhteiskunnallista ja sosiaalista vaikuttavuutta. Tavoitteena on tiedon sujuva liikkuminen koko yhteiskunnassa. (Vastuullinentiede.fi)

Avoimuuden tavoite koskee tutkimuksen tuloksia ja tuotoksia, joita tulisi jakaa mahdollisimman laajasti. Avoimuus koskee myös tutkimusaineistoja ja tutkimusmenetelmiä, jolloin tutkimuksen läpinäkyvyys ja luotettavuus vahvistuvat.

Ammattikorkeakouluissa tehtävien opinnäytetöiden osalta avoimuuden tavoitteena on saada opinnäytetöissä tuotettu tieto ja tuotokset laajasti esille ja siten mahdollistaa niiden hyödyntäminen innovaatioiden pohjaksi ja kaupallistamiseksi. Tämä tehdään tutkimuseettiset ja oikeudelliset kysymykset huomioiden.

LABissa tehtävissä opinnäytetöissä avoimuus merkitsee seuraavaa:

- Opinnäytetyö julkaistaan avoimesti Theseuksessa (myös liikesalaisuuksia sisältävistä opinnäytetöistä tehdään julkinen versio, ks. tarkemmin luku 4.3).
- Opinnäytetyöstä ja sen keskeisistä tuloksista voidaan julkaista blogi LABin julkaisukanavalla.
- Opiskelijaa kannustetaan julkaisemaan opinnäytetyöhön pohjautuvia tutkimusartikleita open access -julkaisuissa.

Hyvä tieteellinen käytäntö

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) tehtävänä on edistää tutkimusetiikkaa koskevaa keskustelua ja tiedotustoimintaa Suomessa sekä toimia aloitteentekijänä tutkimusetiikan edistämiseksi. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa edistää hyvää tieteellistä käytäntöä ja samalla varmistaa, että loukkausepäilyt voidaan käsitellä asiantuntevasti, oikeudenmukaisesti ja mahdollisimman nopeasti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.)

Neuvottelukunnan laatimat tutkimuseettiset ohjeet pyrkivät määrittelemään hyvää tieteellistä käytäntöä ja sen loukkauksia monitieteisestä näkökulmasta. Niiden tavoitteena on hyvän tieteellisen käytännön edistäminen ja tieteellisen epärehellisyyden

ennaltaehkäiseminen kaikissa tutkimusta harjoittavissa organisaatioissa, kuten yliopistoissa, tutkimuslaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.)

Opiskelijan tulee noudattaa LUT-konsernin tekoälyohjeita. Mikäli opiskelija käyttää tekoälyä opinnäytetyössään, hänen tulee noudattaa hyvän tieteellisen toimintatavan periaatteita ja ottaa huomioon tutkimuseettiset seikat. Tekoälyn käytöstä opinnäytetyöprosessissa pitää raportoida LUT-konsernin tekoälyohjeiden mukaisesti. Opinnäytetyön tekijä(t) on vastuussa tekoälyn eettisestä käytöstä.

Opinnäytetyössä tehty plagiointi, ulkopuolisen avun käyttö, tulosten keksiminen tai vääristely, vapaamatkustaminen pari-/ryhmätyössä, tai LUT-konsernin tekoälyohjeiden ja vilppiohjeiden vastainen toiminta on kielletty ja voi johtaa virallisen vilppiselvitysprosessin käynnistämiseen.

Tiedonantajien informointi ja suostumus

Opinnäytetyön laatimisessa ja aineiston keräämisessä on noudatettava henkilötietojen käsittelyyn liittyvää lainsäädäntöä. Merkittävin henkilötietojen käsittelyä koskeva laki on EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU 2016/679). Henkilötietojen käsittelyyn on kiinnitettävä erityisesti huomiota, jos tutkimusaineistoon sisältyy henkilötietoja tai muita tunnistetietoja (esim. ääni tai kuva), aineisto kerätty esimerkiksi haastattelemalla, kyselyllä tai havainnoimalla) tai opiskelijalla on pääsy tietokantoihin, jotka sisältävät henkilötietoja. (Tietosuojaohjeistus opiskelijoille LAB 2020; Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2016.)

Opinnäytetyöhön osallistuvia tiedonantajia tulee informoida etukäteen opinnäytetyön tarkoituksesta, tekijästä ja opinnäytetyöhön kerättävän tutkimusaineiston käsittelytavoista. Henkilötiedot kerätään aina tiedonantajan kirjallisella suostumuksella. Jos henkilötiedot kerätään esimerkiksi Webropol-järjestelmän kautta, tiedonantaja voi antaa suostumuksensa esimerkiksi rastittamalla suostumusta ilmaisevan kohdan henkilötietojen keräämiseksi. (Tietosuojaohjeistus opiskelijoille LAB 2020.)

Tutkimukseen osallistuvilta henkilöiltä aineistoa kerätessä on aina laadittava tietosuojailmoitus ja huolehdittava ilmoituksen tiedoksi saattamisesta tutkimukseen osallistuville (ks. tietosuojailmoitusmalli). Tietosuojailmoitus tulee esittää esimerkiksi yrityksissä haastattelututkimuksia tehtäessä tai liittää Webropolin kautta tehtävän kyselyn liitteeksi. (Tietosuojaohjeistus opiskelijoille LAB 2020.)

LABin opiskelijoiden opinnäytetöitä koskevat tutkimusluvat

LABin henkilöstöön tai opiskelijoihin kohdistuvissa opinnäytetöissä tutkimusluvan myöntää sen yksikön johtaja, jonka opiskelijoita tai henkilöstöä opinnäytetyö koskee. Mikäli opinnäytetyö koskee useamman kuin yhden yksikön opiskelijoita tai henkilöstöä, tutkimusluvan myöntää sen yksikön johtaja, missä opinnäytetyön tekijä opiskelee. LAB-ammattikorkeakoulu ei luovuta henkilöstön eikä opiskelijoiden tietoja tutkimustarkoitukseen mutta voi välittää tutkimuspyynnön kyseisille henkilöille. Opinnäytetyön tekijän tulee noudattaa Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisemia hyvän tieteellisen käytännön menettelytapoja. LAB-ammattikorkeakoulun ulkopuolisen työelämä- ja hanketoimijan toimeksiantona tehtävässä opinnäytetyössä noudatetaan kyseessä olevan organisaation säädöksiä ja lupamenettelyä.

LABin henkilöstöön ja/tai opiskelijoihin kohdistuvan, LABissa tehtävän opinnäytetyön lupa anotaan opinnäytetöitä koskevalla tutkimuslupa-anomuksella. Lupa-anomukseen liitetään opinnäytetyön ohjaajan hyväksymä opinnäytetyösuunnitelma sekä muut mahdolliset liitteet. Tutkimuslupapäätös lähetetään tiedoksi hakijalle.

Opinnäytetyötä varten voidaan tarvita eettinen ennakkoarviointilausunto, jos opinnäytetyöhön sisältyy jokin seuraavista asetelmista:

- a) Tutkimukseen osallistumisessa poiketaan tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta.
- b) Tutkimuksessa puututaan tutkittavien fyysiseen koskemattomuuteen.
- c) Tutkimus kohdistuu alle 15-vuotiaisiin ilman huoltajan erillistä suostumusta tai informoitua, jonka perusteella huoltajalla olisi mahdollisuus kieltää lasta osallistumasta tutkimukseen.
- d) Tutkimuksessa tutkittaville esitetään poikkeuksellisen voimakkaita ärsykeitä.
- e) Tutkimuksessa on riski aiheuttaa tutkittaville tai heidän läheisilleen normaalin arkielämän rajat ylittävää henkistä haittaa.
- f) Tutkimuksen toteuttaminen voi merkitä turvallisuushakaa tutkittaville tai tutkijalle tai heidän läheisilleen.

Eettisen ennakkoarvioinnin tekee LUT- konsernin ihmistieteiden eettinen toimikunta. Eettistä ennakkoarviointia koskevat tarkemmat ohjeet löytyvät LUT-yliopiston Hyvä tieteellinen käytäntö ja tutkimusetiikka sivustolta.

4.2 Opinnäytetyön Turnitin-tarkastus

LAB-ammattikorkeakoulussa on käytössä tekstin alkuperäisyyden tarkastamiseen tarkoitettu Turnitin-ohjelma, jota voi käyttää kirjoittamisen tueksi opinnäytetyöprosessin kaikissa vaiheissa. Opinnäytetyösuunnitelman ja valmiin opinnäytetyön palauttamisesta Turnitin-tarkastukseen on olemassa koulutusalaakohtaiset ohjeet.

Opiskelija ja opinnäytetyön ohjaaja saavat Turnitin-ohjelmasta analysointiraportin, josta selviävät opinnäytetyön mahdolliset yhtäläisyydet vertailtavaan lähdeaineistoon. Opinnäytetyö jää palvelun tietokantaan vertailuaineistoksi, joten myös opiskelijan oma työ on suojassa muiden plagioinnilta.

4.3 Opinnäytetyön julkaiseminen ja arkistointi

Opinnäytetyö on korkeakoulututkinnon osa, jonka tulee olla avoimesti arvioitavissa. Hyväksytyt opinnäytetyöt ovat julkisia julkisuuslain (621/1999) perusteella. Julkisuudella taataan opinnäytetöiden objektiivinen ja tasapuolinen arviointi.

Opinnäytetyöhön kuuluvat tietynlaiset sisällöt, esimerkiksi yritysten liikesalaisuudet, saattavat poikkeuksellisesti tehdä opinnäytetyöstä joiltakin osin salassa pidettävän. Mikäli mahdollista, työ julkaistaan kokonaisuudessaan siten, että toimeksiantajan nimi jää pois, ja siitä voidaan käyttää esimerkiksi nimitystä Yritys / Toimeksiantaja / Yhteistyökumppani. Tällöin on huolehdittava, ettei toimeksiantaja ole myöskään tunnistettavissa opinnäytetyön sisällön perusteella.

Salassa pidettävät asiat voidaan tarvittaessa tuoda esiin liitetiedostossa, jota ei julkaista ja joka jää ainoastaan toimeksiantajan käyttöön. Opinnäytetyö on tällöin laadittava siten, että työstä julkaistaan Theseuksessa liikesalaisuustietoja sisältämätön versio eikä opinnäytetyössä viitata salassa pidettäviin liitetiedostoihin. Opinnäytetyöhön ei jätetä pelkkiä otsikoita, mikäli niiden alle tuleva teksti pitää poistaa tai siirtää liitetiedostoon salatun tiedon takia. Opinnäytetyössä ei myöskään mainita, että jokin kohta on jäänyt pois eikä tekstiä peitetä millään tavalla. Opinnäytetyötä ohjaavilla opettajilla ja opiskelijalla on luottamuksellisia tietoja koskeva vaitiolovelvollisuus. Toimeksiantajalla on oikeus tarkastaa opinnäytetyön sisältö ennen sen julkaisemista.

Opinnäytetyön tallentaminen Theseukseen

Opiskelija tallentaa hyväksytyn opinnäytetyönsä sähköisen version tiivistelmineen (pdf-muodossa) Suomen ammattikorkeakoulujen yhteiseen julkaisukanavaan, verkkokirjasto Theseukseen hyväksymällä palvelun käyttöehdot, valitsemalla halutessaan Creative Commons -lisenssin ja siirtymällä opinnäytetyön tallennuslomakkeelle. Opinnäytetyön

maksimikoko on 512 MB. Theseukseen tallennetaan yksi pdf-tiedosto, joka sisältää myös mahdolliset liitteet. Theseukseen on mahdollista tallentaa pdf:n kanssa myös opinnäytetyöhön liittyviä mp3-formaatissa olevia audiotiedostoja tai mp4-formaatissa olevia videotiedostoja. Ohjeet opinnäytetyön tallentamiseen ovat Theseuksen verkkosivuilla.

Theseuksessa opiskelijalle tallennusvaihtoehtoina ovat joko

1. Avoin kokoelma eli työ avoimessa verkossa internetissä tai
2. Käyttörajattu kokoelma eli rajoitettu käyttö vain oman ammattikorkeakoulusi määrittelemissä IP-osoitteissa.

LAB-ammattikorkeakoulun käyttörajattu kokoelma on käytettävissä vain muutamilta kirjaston koneilta. Opinnäytetyön kuvailutiedot ja tiivistelmä ovat kummassakin kokoelmassa avoimesti luettavissa. Huom. opinnäyte on aina julkinen asiakirja, johon kaikki kiinnostuneet voivat tutustua (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621). Jos käyttörajatun kokoelman töihin haluaa tutustua korkeakoulun verkon ulkopuolelta, on korkeakoulun tarjottava siihen mahdollisuus käyttörajauksesta huolimatta.

Verkkokirjasto Theseuksen tallennuslomakkeessa on oma paikka jokaiselle opinnäytetyön tekijälle, mikäli tekijöitä on enemmän kuin yksi. Opinnäytetyötä ei siis tallenneta kahteen tai useampaan kertaan, vaan opinnäytetyön syöttäjä tallentaa kaikkien tekijöiden nimet tallennuslomakkeen omiin paikkoihin samassa järjestyksessä kuin tekijöiden nimet ovat työn nimiöledellä. Kun Theseuksesta haetaan opinnäytetöitä, työ löytyy jokaisen tekijän nimellä.

LAB-ammattikorkeakoulun opiskelija tallentaa opinnäytetyön Theseukseen myös siinä tapauksessa, että opinnäytetyö on tehty yhteistyössä jonkun muun ammattikorkeakoulun opiskelijan kanssa. Tallennettavalla opinnäytetyöllä on tällöin aina LABin nimiösivu.

Opinnäytetyön tekijä vastaa siitä, että Theseukseen tallennetaan opinnäytetyöstä ohjeen mukaan tehty julkaisukelpoinen pdf-tiedosto. Kaikkien Theseuksessa julkaistavien opinnäytetöiden tulee täyttää saavutettavuuteen liittyvät vaatimukset. Kirjasto tarkistaa metatiedot ja julkaisee opinnäytetyön Theseuksessa muutaman työpäivän kuluessa. Opinnäytetyöstä viedään arvosana opintorekisteriin opinnäytetyön Theseukseen tallennuksen jälkeen.

Mikäli opiskelija ei anna lupaa tallentaa opinnäytetyötään Theseukseen, hänelle ohjeistetaan toimintaohjeet kirjastosta. Toimintaohjeet saa lähettämällä asiasta sähköpostia osoitteeseen theseus@lab.fi. Tällöin opinnäytetyön perustiedot tallennetaan kirjaston tietojärjestelmään ja opinnäytetyö arkistoidaan. Kuka tahansa voi tarvittaessa saada opinnäytetyön arkistosta luettavaksi. Yhteistyökumppanilla on oikeus tarkastaa opinnäytetyön sisältö ennen sen julkaisemista.

4.4 Tekijänoikeudet

Opinnäytetyö on tekijänoikeuslaissa (4040/1961) tarkoitettu kirjallinen tai taiteellinen teos, johon sen tekijällä on tekijänoikeus. Jos opinnäytetyön tekijöitä on useita, kuuluu tekijänoikeus kaikille kyseisen teoksen tekijöille. Tekijänoikeus tuottaa opinnäytetyön laatijalle oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla sen yleisön saataviin. Saatettaessa teos yleisön saataviin on tekijä ilmoitettava aina sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii. Tekijällä on oikeus sopia muun muassa teoksen käytöstä ja muihin tekijänoikeuteen liittyvistä taloudellisista oikeuksista erillisellä sopimuksella.

Theseuksessa opiskelija voi valita, mitä oikeuksia hän antaa sähköisen opinnäytetyönsä lukijoille. Oletuksena on ”Kaikki oikeudet pidätetään”. Tämä tarkoittaa normaalin tekijänoikeuslainsäädännön antamia oikeuksia. Opiskelija voi myös jakaa tekijänoikeuksia opinnäytetyönsä käyttäjälle valitsemalla Creative Commons -lisenssin. Tietoa tekijänoikeuksista ja CC-lisensseistä löytyy Theseuksen verkkosivuilta.

4.5 Opinnäytetyössä syntyvä keksintö

Opinnäytetyötä tehtäessä voi syntyä patentilla tai muulla teollisoikeudella suojattavissa oleva keksintö. Keksintö saattaa olla kysymyksessä, mikäli työssä on kehitetty uusi tekninen laite tai menetelmä tai parannus nykyiseen ja sillä arvioidaan olevan teollista tai kaupallista merkitystä.

Keksintöasioista on keskusteltava kaikkien työn osapuolten kesken (opiskelija, työn tarkastajat korkeakoululla ja opinnäytteen toimeksi antanut organisaatio). Mikäli työn yhteydessä syntynyt keksintö aiotaan patentoida, on patenttihakemus jätettävä ennen työn julkistamista. Muussa tapauksessa työ on kirjoitettava siten, ettei keksintö siitä paljastu.

Mikäli opinnäytetyössä syntyvä keksintö on tehty työsuhteessa yritykseen, noudatetaan työsuhdekeksintölakia (656/1967) ja jos keksintö on syntynyt työsuhteessa korkeakouluun, noudatetaan korkeakoulukeksintölakia (369/2006). Mahdollisen keksinnön patentoimisessa noudatetaan voimassa olevaa patentointilainsäädäntöä tai muuta teollisoikeuksien suojaamista koskevaa lainsäädäntöä, ellei osapuolten välillä (opiskelija, korkeakoulu, toimeksiantaja) ole muuta sovittu. Lisätietoja asiasta saa LAB-ammattikorkeakoulun ja LUT-yliopiston yhteisistä tutkimus- ja innovaatiopalveluista.

5 Opinnäytetyön arviointi ja kypsyysnäyte

5.1 Opinnäytetyön arviointi

Opinnäytetyön arvosanan lähtökohtana on osaamisperustainen arviointi. Opinnäytetyön arvioinnin kohteita ovat aiheen valinta ja tavoitteet, tietoperusta ja lähteiden käyttö, toteutus ja menetelmät, tulokset johtopäätökset ja niiden esittäminen, asiantuntijuus ja opinnäytetyöprosessi sekä raportointi ja kieliasu. Parityönä tehdyssä opinnäytetyössä opiskelijoiden on pystyttävä osoittamaan oma panoksensa opinnäytetyöprosessissa ja raportissa. Opiskelija lähettää opinnäytetyön arviointiin vain ohjaajan luvalla ja arviointiin lähetetään lopullinen opinnäytetyöraportti. Arviointi tapahtuu arviointikriteerien mukaisesti, jotka esitellään liitteessä 1. Opinnäytetyön lopullinen arvosana ei ole arvioinnin osien keskiarvo, vaan kaikkien arvioijien yhteinen näkemys opinnäytetyöraportista ja opinnäytetyön prosessista sekä mahdollisesta tuotoksesta. Parityönä tehdystä opinnäytetyöstä voidaan perustellusti antaa opiskelijoille eri arvosana.

Jokaisen arvioinnin osion on saavutettava vähintään arvosana 1. Jos jokin arvioinnin osa ei saavuta arvosanaa 1, tai Turnitin-tarkastus on hylätty; todetaan että opinnäytetyötä ei voida hyväksyä. Tällöin opiskelija tekee muutoksia/täydennyksiä opinnäytetyöhön ohjaajan ohjeistuksen mukaisesti. Tämän jälkeen opiskelija lähettää opinnäytetyöraportin uudelleen arviointiin ohjaajan luvalla.

Opinnäytetyön arviointiin osallistuvat opinnäytetyön ohjaaja ja mahdollinen toinen arvioija. Yhteistyökumppanin edustajalla on mahdollisuus antaa palautetta opinnäytetyöstä. Ohjaaja vastaa siitä, että opinnäytetyön arviointi kirjataan opintosuoritusrekisteriin ja arvioinnin perusteet annetaan opiskelijalle tiedoksi LAB-ammattikorkeakoulun opinnäytetyön arviointilomakkeella.

5.2 Kypsyysnäyte

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyöprosessiin liittyy pakollinen kypsyysnäyte, joka kirjoitetaan blogina, lehdistötiedotteena tai artikkelina. Kypsyysnäyte on yksilötehtävä, vaikka opinnäytetyö olisi tehty parityönä. Kypsyysnäytteen voi kirjoittaa siinä vaiheessa, kun opinnäytetyö on valmis ja ohjaaja antaa luvan kypsyysnäytteen kirjoittamiseen. Pääsääntöisesti kypsyysnäyte kirjoitetaan, kun opinnäytetyö on jätetty arviointiin. Opiskelija ja opinnäytetyön ohjaaja sopivat, millainen kypsyysnäyte kirjoitetaan. Kypsyysnäytteen asiasisällön ja kieliasun arvioi opinnäytetyön ohjaaja. Kypsyysnäyte arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty.

5.3 Oikaisumenettely

Opinnäytetyön arviointiin tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta opinnäytetyön ohjaajalta. Oikaisupyyntö on lain mukaan tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Opinnäytetyön ohjaajan on vastattava oikaisupyyntöön opiskelijalle kirjallisesti.

Opiskelija, joka on tyytymätön edellä mainittuun oikaisupäätökseen, voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut edellä mainitusta päätöksestä tiedon.

Oikaisumenettelyssä tehtyyn päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

6 Opinnäyteraportin kieli, tyyli, havainnollistaminen, rakenne ja ulkoasu

6.1 Hyvä asiatyyli

Opinnäyteraportit kirjoitetaan huolitellusti, oikeakielisesti ja asiatyylisesti. Tekstin on oltava havainnollista, selkeää, helppolukuista ja johdonmukaista. Puhekielisyydet eivät kuulu hyvään asiatyyliin. Oman alan ammattisanaston käyttö on tarkoituksenmukaista.

Tekstin selkeyteen vaikuttavat sekä sanavalinta että virkerakenne. Hyvä kirjoittaja välttää tarpeettomia täyteverbejä (arviointi suoritetaan → arvioidaan), merkitykseltään epämääräisiä muotisansoja (taholta, toimesta, puitteissa) ja runsasta lauseenvastikkeiden käyttöä. Lauseenvastikkeissa on sekin ongelma, ettei niistä välttämättä käy imi, minkä sivulauseen lauseenvastike korvaa: asiakkaan ollessa kiireinen ~ kun asiakas on kiireinen ~ koska asiakas on kiireinen ~ jos asiakas on kiireinen.

Tekstin tulee olla johdonmukaista ja yhtenäistä asiasisällöltään, rakenteeltaan ja kieliasultaan. Yhtenäisyyden perusedellytys on tekstin huolellinen jäsentäminen, jossa teksti etenee johdonmukaisesti virkkeestä ja kappaleesta toiseen. Jokaisessa luvussa täytyy olla vähintään kaksi kappaletta, ja jokaisessa kappaleessa täytyy olla vähintään kaksi virkettä.

Opinnäyteraportin kirjoittaminen edellyttää referointitaitoa, ja lähdeaineiston referointi kuuluu olennaisesti tieteelliseen kirjoittamiseen. Omin sanoin referoiminen osoittaa, että kirjoittaja on ymmärtänyt referoidun tekstin sisällön. Opinnäyteraportti ei ole kuitenkaan pelkkää lähteiden referointia, vaan myös itsenäistä tiedon tuottamista, analysointia ja johtopäätösten tekoa.

6.2 Opinnäyteraportin havainnollistaminen

Luettavuutta ja ymmärrettävyyttä voidaan parantaa taulukoilla, kuvioilla (mm. diagrammit ja tekniset piirrokset) ja kuvilla (valokuvat ja muut esittävät kuvat). Taulukot, kuviot ja kuvat sijoitetaan alkamaan vasemmasta reunasta eli samasta sarkaimesta kuin tekstikin ja ne tehdään tyylillä LAB Figure. Ne on numeroitava juoksevasti sekä otsikoitava. Otsikot tulevat niiden alapuolelle tyylillä LAB Figure Title. Otsikko ei ole virkemäinen kuvateksti. Taulukoihin, kuvioihin ja kuviin viitataan numerolla niitä edeltävässä tekstissä, esimerkiksi suluissa (Kuva 1, Kuvio 1, Taulukko 1) tai tekstin lomassa näin: Metropol-hotellin aula on nähtävissä kuvassa 1.

Kuva 1. Metropol-hotellin aula (Kivi 2015)

Kuvia voidaan käyttää opinnäytetöissä tekijänoikeuslain 22. §:n ja 25. §:n perusteella siteeraamalla, kunhan lähde eli tekijä mainitaan. Tällöin lähdetieto merkitään lähdeviitteenä:

Kuva 1. Kissa (Virtanen 2020, 36)

Rakennustietosäätiö vaatii kuvan otsikon yhteyteen lähdeviitteen seuraavasti:

RT/KH/LVI/Ratu/Infra XX-XXXXX tai kirjan tekijä. Kortin otsikko tai kirjan nimi. Copyright Rakennustietosäätiö RTS 20XX

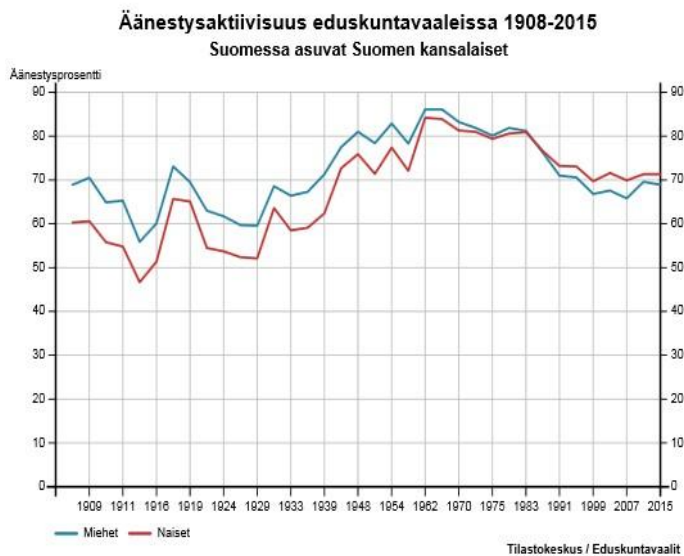
Esimerkki: (Ratu C2-0454. Rakennustyömaan aluesuunnittelu. Copyright Rakennustietosäätiö 2017)

Opinnäytetyöntekijän omiin kuviin ei tarvitse opinnäytetöissä merkitä lähdettä. Mikäli tekijä haluaa merkitä omaan kuvaan, kuvan otsikon perään merkitään etu- ja sukunimi seuraavan mallin mukaan. Tekijää ei tässä tapauksessa merkitä lähdeluetteloon.

Kuva 2. Koira (Kuva: Maija Meikäläinen)

Mikäli kuvaa, kuviota tai taulukkoa on lähdeoteoksessakin käytetty siteerausosoikeuden mukaisesti, lähdeviite merkitään samoin kuin silloin, kun tekstin referoinnissa käytetään toissijaista lähdettä: (Laine 2008, Virtasen 2021, 34 mukaan). Jos opiskelija on ottanut kuvan, kuvion tai taulukon tiedot lähteestä mutta muokannut ulkoasun itse, lähdeviite tulee merkitä

esimerkiksi näin: (mukailtu Laine 2018). Kuvien, kuvioiden ja taulukoiden lähteet merkitään lähdeluetteloon muiden lähteiden joukkoon, eikä niistä tehdä erillisiä lähdeluetteloita. Kuvio 1 on esimerkki kuviosta.

Kuvio 1. Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa 1908–2015 (Tilastokeskus 2015)

Kuvan, kuvion ja taulukon jälkeen kirjoitetaan tyylillä LAB Normal kuvan, kuvion tai taulukon välittämästä keskeisestä informaatiosta tai tehdään sisällöstä johtopäätöksiä. Kuvioissa ja taulukoissa ei tarvitse noudattaa opinnäyteraportin ulkoasuohjetta; esimerkiksi kirjasinlaji ja riviväli voivat olla erilaiset. Kuvan, kuvion ja taulukon tulisi mahtua yhdelle sivulle, samoin niiden otsikon. Isommat kuvat, kuviot tai taulukot sijoitetaan pääsääntöisesti liitteiksi. Taulukko 1 on esimerkki taulukosta.

	1980	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014
	1 000							
Asuinrakennukset	840	1 005	1 111	1 235	1 246	1 258	1 266	1 278
Erilliset pientalot	773	908	993	1 102	1 111	1 122	1 128	1 139
Rivi- ja ketjutilat	23	53	66	76	77	78	79	79
Asuinkerrostalot	44	45	52	57	57	58	58	59
Muut rakennukset	92	158	189	211	214	217	218	220
Kesämököt	252	368	451	489	493	496	499	500
Saunat ¹⁾	548	932	1 212	1 502	1 529	1 555	1 581	1 591
1) Vain huoneistokohtaiset saunat. Saunoja on kaikkiaan arvioitu olevan v. 2014 lopussa yli 2 000 000.								

Taulukko 1. Rakennukset ja kesämököt (Tilastokeskus 2016)

Myös kaavat numeroidaan juoksevasti, ja niihin viitataan tekstissä samaan tapaan kuin taulukoihin, kuvioihin ja kuviin. Kaavojen merkitsemisessä käytetään kaavaeditoria. Kaava sisennetään, ja kaavan numero tulee sulkuihin kaavan oikealle puolelle (kaava 1).

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad (1)$$

Luettelmat osana tekstiä

Opinnäyteraportin tekstin tulee pääsääntöisesti koostua virkkeiden muodostamista kappaleista. Mikäli luettelmaa on perusteltua käyttää, noudatetaan seuraavia sääntöjä.

Luetelma koostuu johdantolauseesta ja luettelokohtista. Luettelokohtien jälkeen pilkut jätetään pois. Jokaisen kohdan on myös sovittava muodoltaan johdantolauseen jatkoksi. Kokonainen luku ei voi koostua pelkistä luettelamista. Luetelmissa käytetään opinnäytetyön kirjoituspohjassa olevaa tyyliä LAB bullet list.

EKG:n seurannalla saadaan tietoa

- sydämen rytmistä
- johtoratojen toiminnasta
- sydänlihaksen hapenpuutteesta sekä sen laajuudesta ja sijainnista
- sydänlihassairauksista
- elektrolyyttitasapainosta
- sydämen lihasseinän rakenteesta (Ilola ym. 2013, 44–45).

Ilolan ym. (2013, 44–45) mukaan EKG:n seurannalla saadaan tietoa

- sydämen rytmistä
- johtoratojen toiminnasta
- sydänlihaksen hapenpuutteesta sekä sen laajuudesta ja sijainnista
- sydänlihassairauksista
- elektrolyyttitasapainosta
- sydämen lihasseinän rakenteesta.

Jos johdantolause on kokonainen lause, sen jälkeen tulee kaksoispiste. Kaksoispistettä käytetään myös, jos johdantolauseessa ei ole predikaattia.

EKG:n seurannalla saadaan tietoa seuraavista asioista:

- sydämen rytmistä
- johtoratojen toiminnasta
- sydänlihaksen hapenpuutteesta sekä sen laajuudesta ja sijainnista
- sydänlihassairauksista
- elektrolyyttitasapainosta
- sydämen lihasseinän rakenteesta (Ilola ym. 2013, 44–45).

EKG:n seurannalla saadaan tietoa seuraavista asioista (Ilola ym. 2013, 44–45):

- sydämen rytmistä
- johtoratojen toiminnasta
- sydänlihaksen hapenpuutteesta sekä sen laajuudesta ja sijainnista
- sydänlihassairauksista
- elektrolyyttitasapainosta
- sydämen lihasseinän rakenteesta.

Mikäli luettelman kohdat eivät ole kokonaisia virkkeitä, kuten edellä olevissa esimerkeissä, jokainen kohta alkaa pienellä alkukirjaimella ja vasta viimeisen luettelman kohdan perään

tulee piste. Jos luettelon kohdat ovat kokonaisia virkkeitä, jokainen kohta alkaa isolla alkukirjaimella ja päätetään pisteeseen. Yhdessä luettelokohdassa voi olla useampikin virke.

Ryhmäytymisessä käydään läpi seuraavat vaiheet:

- Ensin toisilleen vieraat ryhmän jäsenet ovat vieraskoreita.
- Seuraavaksi ryhmässä alkaa ilmetä konflikteja ja ryhmän jäsenet koettelevat toisiaan.
- Viimeisessä vaiheessa tilanne tasaantuu. Vasta silloin ryhmä on valmis työskentelemään tuloksellisesti.

6.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön osiot ovat

- nimiösivu
- tiivistelmä
- abstrakti
- sisällys
- lyhenneluettelo / käsitteet / termit (vain tarvittaessa)
- johdanto
- varsinainen käsittely (useita lukuja)
- yhteenveto ja pohdinta
- lähteet
- liitteet (vain tarvittaessa).

Nimiösivu

Nimiösivuun kirjoitetaan valmiille pohjalle, jossa on LAB-ammattikorkeakoulun logo. Nimiösivulle kirjoitetaan seuraavat tiedot:

- opinnäytetyön nimi
- LAB-ammattikorkeakoulu
- tutkinto, esim. Insinööri (YAMK), Muotoilija (YAMK), Restonomi (YAMK), Tradenomi (YAMK)
- työn valmistumisvuosi (esim. 2023)
- tekijän nimi (etunimi sukunimi).

Tiivistelmä

Tiivistelmä tulee ilman sivunumeroa ennen sisällysluetteloa. Sen tarkoituksena on kertoa työn ydinsisältö. Tiivistelmässä vastataan kysymyksiin:

- Mitä ja miksi tehtiin?
- Miten tehtiin ja millaisia menetelmiä käytettiin?
- Mitkä ovat keskeiset tulokset ja tuloksista tehdyt päätelmät?

Tiivistelmä kirjoitetaan opinnäytetyön kirjoitus pohjassa olevalla tyylillä LAB Abstract text, ja sen pituus on yksi sivu. Tiivistelmässä käytetään passiivia. Erityistä huomiota tulee kiinnittää oikeakielisyyteen ja oikeiden termien käyttöön. Tiivistelmän aikamuoto on mennyt aika-muoto, yleensä imperfekti, kun kerrotaan taustoista ja jo tehdystä työstä, esimerkiksi Työssä tutkittiin - . Päätelmät kirjoitetaan presensissä. Tiivistelmä on itsenäinen teksti, eikä siinä viitata työhön käyttämällä tämä-pronominia (ei siis kirjoiteta: tässä työssä).

Tiivistelmän loppuun merkitään työtä kuvaavat keskeiset asiasanat. Asiasanoja on 3–7.

Abstrakti

Abstrakti (abstract) eli englanninkielinen tiivistelmä tehdään samaan tapaan kuin suomenkielinen tiivistelmä. Sisällön ja muodon tulee olla sama, mutta englanninkielisen tiivistelmän tulee olla luontevaa englantia, ei sanatarkka käännös suomesta.

Sisällys

Sisällysluettelo sijoitetaan tiivistelmän jälkeen. Sen otsikko on Sisällys. Sisällysluettelo luodaan automaattisesti käyttämällä opinnäyteraportin kirjoitus pohjassa olevia tyyliä LAB Heading 1, LAB Heading 2 ja LAB Heading 3.

Sisällysluettelosta lukija saa käsityksen opinnäytetyön rakenteesta ja asioiden keskinäisistä suhteista. Jos käytetään alalukuja, niitä pitää olla vähintään kaksi: luku 3.1 edellyttää siis aina lukua 3.2. Enempää kuin kolmea otsikkotasoa ei käytetä (LAB Heading 1, LAB Heading 2 ja LAB Heading 3). Otsikon numeron perään ei tule pistettä.

Liitteet luetellaan allekkain sisällysluettelokentän alapuolella, esimerkiksi: Liite 1. Kyselylomake.

Lyhenneluettelo / Käsitteet / Termit (tarvittaessa)

Jos opinnäyteraportissa on runsaasti erityisalan lyhenteitä tai termejä, kannattaa niistä laatia erillinen sanasto. Sanaston paikka on sisällysluettelon jälkeen ennen varsinaista tekstiosaa. Sanasto tulee aakkosjärjestykseen.

Johdanto

Johdanto tutustuttaa lukijan työn aiheeseen. Tutkimuksellisen opinnäytetyön johdannossa kerrotaan opinnäytetyön taustaa, tavoite, rajaus ja tutkimuskysymykset sekä myös tutkimusmenetelmät, ellei niitä esitellä tutkimuksen toteutuksen osiossa. Toiminnallisen opinnäytetyön johdannossa kerrotaan opinnäytetyön taustaa, kehittämistehtävä tai toimeksianto sekä tavoite ja rajaus. Jos opinnäytetyö tehdään toimeksiantona, tilaaja esitellään lyhyesti johdannossa. Opinnäyteraportin sisältöteksti kirjoitetaan opinnäytetyön kirjoituspohjassa olevalla tyylillä LAB normal.

Varsinainen asian käsittely (useita lukuja)

Varsinainen asian käsittely tarkoittaa tietoperustan lukuja sekä oman tutkimuksen/selvityksen tai kehittämistehtävän/toimeksiannon raportointia. Lukujen ensimmäinen alaotsikko (esimerkiksi 3.1) tulee suoraan pääotsikon (esimerkiksi 3) alapuolelle, eikä otsikoiden väliin tule minkäänlaista johdantokappaletta. Sen sijaan toisen portaan (LAB Heading 2) alaotsikon alle tulee aina tekstiä ennen kolmannen portaan (LAB Heading 3) otsikkoa.

Tekstiä voidaan tarvittaessa jaksottaa myös käyttämällä numeroimattomia väliotsikoita. Väliotsikot merkitään numeroitujen alaotsikoiden tapaan omille riveilleen, mutta niitä ei numeroida, eikä niitä laiteta sisällysluetteloon. Väliotsikot lihavoidaan. Väliotsikot tehdään tyylillä LAB non-numbered subtitle (bolded). Esimerkkeinä väliotsikosta ovat tämän luvun 6.3 otsikot Yhteenveto, Lähteet ja Liitteet.

Yhteenveto ja pohdinta

Yhteenvedon ja pohdinnan tulee sopia yhteen johdannon kanssa. Tutkimuksellisessa opinnäytetyössä kerrataan opinnäytetyön tavoite ja tulokset, pohditaan tulosten käytettävyyttä ja luotettavuutta ja opinnäytetyön eettisyyttä sekä tehdään jatkotutkimusehdotuksia. Toiminnallisessa opinnäytetyössä kerrataan opinnäytetyön tavoite, arvioidaan kehittämis- tai toimeksiantoprosessia ja tuotosta sekä tehdään jatkokehitysehdotuksia.

Lähteet

Ohjeet lähteiden merkintään ovat tämän ohjeen luvussa 7. Otsikko Lähteet kirjoitetaan tyylillä LAB Non-numbered heading.

Liitteet (tarvittaessa)

Liitteisiin sijoitetaan kaikki sellainen materiaali, jonka ei asian ymmärtämisen kannalta tarvitse olla tekstissä mutta johon tekstissä viitataan. Näitä voivat olla esimerkiksi kyselylomakkeet ja tekniset piirustukset. Liitteisiin voi myös sijoittaa aineiston, jota työn toimeksiantaja ei halua julkisuuteen. Tällainen salainen liite ei tule julkisen opinnäytetyön liitteeksi, eikä

siihen siksi viitata opinnäytetyöraportissa. Liitteenä voi olla laaja, raporttiosuudesta erillinen osuus, esimerkiksi toimeksiantajalle laadittu ohjeistus tai suunnitelma, jossa ei tarvitse noudattaa opinnäyteteraportin kirjoitusasua ja asettelua. Liitteissä ei jatku raportin sivunumerointi. Useampisivuisissa liitteissä on oma sivunumerointi.

Liitteet numeroidaan ja otsikoidaan: Liite 1. Liitteet sijoitetaan opinnäyteteraportin loppuun lähteiden jälkeen. Kaikkiin liitteisiin tulee raportin sopivassa asiayhteydessä viitata. Liitteeseen viitataan käyttämällä liitteen numeroa, esimerkiksi suluissa (Liite 1) tai tekstin lomassa näin: Kyselylomake on liitteessä 1.

Koska raportin sivunumerointi ei jatku liitteissä, liitteet mainitaan sisällysluettelokentän alapuolella näin:

Liite 1. Otsikko

Liite 2. Otsikko

6.4 Opinnäyteteraportin ulkoasu

Opinnäyteteraportti kirjoitetaan LAB-ammattikorkeakoulun valmispohjalle, jossa on valmiiksi määritelty esimerkiksi marginaalit, tekstityylit ja välistykset. Mikäli opinnäytetyön visuaalinen sisältö niin vaatii, muotoilun ja media-alan tutkinnoissa opinnäyteteraportin ulkoasu voi poiketa LABin ohjeesta. Liitteissä ei tarvitse noudattaa opinnäyteteraportin ulkoasuohjeita.

7 Opinnäytetyön tiedonhankinta ja lähteiden merkintä

7.1 Opinnäytetyön tiedonhankinta

Opinnäytetyössä tarvitaan aina taustatietoa tarkasteltavasta aiheesta. Ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyön tietoperusta koostuu tutkimuslähteistä (tieteelliset artikkelit ja tutkimukset) ja käytäntötiedosta (esimerkiksi työelämäorganisaation viralliset ja epäviralliset dokumentit tai ajankohtainen ammatillinen keskustelu esimerkiksi alan intressiryhmissä).

Tiedonhankinnassa kannattaa lähteä liikkeelle LAB Primosta, josta löytyvät tiedekirjaston painetut ja digitaaliset aineistot. Vinkkejä tiedonhankinnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä tiedon paikantamiseen, arviointiin ja käyttöön löytyy tiedekirjaston tiedonhankinnan oppaasta. Kannattaa myös tutustua myös oman alan oppaisiin, jotta löytää juuri omaan aiheeseesi sopivimmat tiedonlähteet.

Opiskelija saa myös halutessaan henkilökohtaista ohjausta alan keskeisiin tietoaaineistoihin, tiedonlähteiden arviointiin tai esimerkiksi lähdeviittausten tekemiseen. Ajanvarauksen henkilökohtaiseen ohjaukseen voi tehdä nettilomakkeella tiedekirjaston kotisivulta. Tiedonhankintaan saa apua kirjaston sivuilta löytyvän ohjeistuksen mukaisesti.

Kaukopalvelu auttaa silloin, kun tarvittavaa aineistoa ei löydy Tiedekirjaston omasta kokoelmasta Lahdesta tai Lappeenrannasta. Opinnäytetyötä varten voi tarvittaessa tilata kolme kaukolainaa maksutta. Kaukopalvelupyyntö tehdään nettilomakkeella tiedekirjaston kotisivulta.

7.2 Lähteiden merkintä

Opinnäyteraportin tekstistä tulee käydä selville, mikä on kirjoittajan omaa tekstiä ja pohdintaa ja mikä on peräisin muista lähteistä. Samoin tulee menetellä, jos käytetään taulukoita, kuvia tai kuvia, jotka ovat lähteistä. Opinnäytetyön tutkimusaineiston hankkimiseksi tehtyjä haastatteluja tai muuta aineistoa ei merkitä lähteeksi.

Lähdeviite merkitään sekä suoraan lainaukseen että opinnäytetyön tekijän referoimaan tekstiin. Suoraa lainaamista tulisi välttää, ellei kyseessä ole esimerkiksi laki tai asetus. Suoran lainauksen on oltava sana sanalta, merkki merkiltä samanmuotoinen kuin alkuperäisteksti. Käyttämällä opinnäytetyön kirjoituspohjassa olevaa tyyliä LAB citation suora lainaus kursivoituu ja sisentyy seuraavaan sarkaimen. Lähdeviitettä ei pidä kursivoida. Lähde mainitaan selvästi joko edeltävässä tekstissä tai heti lainauksen jälkeen. Suoran lainauksen edelle ja jälkeen jätetään tyhjä rivi. Seuraavassa on esimerkki tyyllillä LAB citation tehdystä suorasta lainauksesta:

Jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla henkilöllä on oikeus ilman syrjintää hänen terveydentilansa edellyttämään terveyden- ja sairaanhoitoon niiden voimavarojen rajoissa, jotka kulloinkin ovat terveydenhuollon käytettävissä (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 3§).

Lyhyt suora lainaus voi myös olla virkkeen sisällä, eikä silloin käytetä tyyliä LAB citation vaan suora lainaus kursivoidaan. Seuraavassa on tästä esimerkki: Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (7885/1992, 3§) määrittää, että jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla henkilöllä on oikeus ilman syrjintää hänen terveydentilansa edellyttämään terveyden- ja sairaanhoitoon.

LAB-ammattikorkeakoulussa käytetään viittausjärjestelmää, jossa on lähdeviite ja sitä vastaavat tiedot lähdeluettelossa. Alaviite- tai numeroviitejärjestelmiä ei käytetä. Mikäli opiskelija haluaa käyttää viittaamisen apuna viitteidenhallintaohjelma Zoteroa, ohjelman ja LAB-ammattikorkeakoulun viittaustyylin käyttöönoton ohjeet löytyvät Zotero-oppaasta: <https://libguides.lut.fi/zotero>.

7.3 Lähdeviitteet

Asiakeskeisen lähdeviittauksen jälkeinen piste osoittaa lukijalle, minkä pituisesta lainauksesta on kyse. Kun lähdeviite koskee vain yhtä virkettä, sisällytetään lähdeviite kyseessä olevaan virkkeeseen. Virkkeen päättävä piste tulee siis sulkeiden ulkopuolelle.

Esimerkki: Hyvällä henkilöjohtamisella voidaan edistää sitä, että kaikki työntekijät pääsevät näyttämään ja kehittämään omaa osaamistaan (Ekholm & Salmenkangas 2015, 35–36).

Kun lähdeviite koskee useita virkkeitä, viimeisen virkkeen perään tulee piste. Tällöin lähdeviite muodostaa oman kokonaisuuden, jolloin piste merkitään myös sulkeiden sisään.

Esimerkki: Edustuskuluihin sisältyvä arvonnäisävero ei ole vähennyskelpoista. Edustuskulut ovat kuluja, joilla pyritään uusien liikesuhteiden luomiseen, entisten säilyttämiseen tai parantamiseen tai liiketoiminnan edistämiseen jollakin muulla tavalla. (Tuomi-Sorjonen 2013, 53.)

Jos samaan viitteeseen tulee usean eri kirjoittajan lähteitä, lähdetiedot sijoitetaan aikajärjestykseen ja erotetaan toisistaan puolipisteellä.

Esimerkki: Tiedottajan tehtäviä yrityksessä tai organisaatiossa on käsitelty useissa teoksissa (Siukosaari 2015, 205; Ojanen 2016,18; Kuutti 2017, 102).

Tekijä voidaan mainita jo tekstikappaleen alussa. Tällaiseen lähdekeskeiseen viitteeseen sulkeisiin laitetaan tekijän nimen jälkeen vuosiluku ja sivu(t).

Esimerkit:

Siukosaari (2012, 93) toteaa, että esimiesviestinnän tavoite on selkeä: lisätä tietoisuutta omassa yksikössä kaikesta mikä liittyy tuloksen tekijään, työn tekoon ja taloon. Tavoitteena on myös hyvä ilmapiiri omassa yksikössä ja koko organisaatiossa. Myös tämän opinnäytetyön aineisto tukee Siukosaaren havaintoja.

Siukosaaren (2012, 93) tutkimuksessa todetaan, että esimiesviestinnän - - -

Ekholmin ja Salmenkankaan (2015, 35–36) mukaan hyvällä henkilöjohtamisella voidaan edistää sitä, että kaikki työntekijät pääsevät näyttämään ja kehittämään omaa osaamistaan.

Juujärvi ym. (2014) korostavat, että - -

Keskeisin lainkohta on mallioikeuslain (221/71) 6. pykälän säännös, jossa käsitellään - - -

Mikäli tekstikappale ei pääty lähdekeskeisessä lähdeviitteessä mainitun lähteen referointiin, merkitään referoinnin päättymistä osoittamaan asiakeskeinen lähdeviite.

Esimerkki: Pentti & Mattila (2008) toteavat saumausmassojen tartuntaa koskevan tutkimus-selostuksensa johtopäätöksessä saumapintojen puhtauden olevan keskeisin tekijä massan tartunnan kannalta. Irtolian ja pölyn viemä pinta-ala saumattavilta pinnoilta on pois varsinai-selta massan tartuntapinnalta ja näin ollen heikentää oleellisesti tartunnan lujuutta. (Pentti & Mattila 2008, 16.) Kuvassa 3 on havainnollistettu ohjeellisia sauman leveyksiä.

On hyvä käyttää sekä asiakeskeistä että lähdekeskeistä viittaustapaa.

Kirjat, artikkelit, verkkodokumentit ja verkkosivut

Kun lähteenä on kirja, lähdeviitteessä mainitaan tekijän sukunimi, painovuosi ja sivunu-mero(t). Kaikki seuraavat esimerkit ovat asiakeskeisiä lähdeviitteitä, ja oletuksena on, että lähteeseen perustuen on kirjoitettu useampi kuin vain yksi virke, joten piste on esimerkeissä sulun sisäpuolella.

Esimerkki: (Tuomi-Sorjonen 2013, 23.)

Kun tekijöitä on kaksi, tekijöiden sukunimien väliin tulee &-merkki.

Esimerkki: (Paloniitty & Kauppinen 2011, 13.)

Kun tekijöitä on vähintään kolme, lähdeviitteeseen merkitään vain ensimmäinen nimi ja ly-henne ym.

Esimerkki: (Hirsjärvi ym. 2009, 43–45.)

E-kirjaan ja äänikirjaan viitataan samalla tavalla kuin kirjaan:

Esimerkit:

(Erikson 2018.)

(Juujärvi ym. 2014.)

Aikakauslehden, sanomalehden tai kokoomateoksen artikkeliin viitattaessa merkitään lähdeviitteeseen artikkelin kirjoittaja, teoksen julkaisuvuosi ja sivu(t). Lähdeviite näyttää siis samalta kuin kirjaan viitattaessa.

Esimerkki: (Ukkola 2016, 32.)

Jos verkkodokumentin sivut on numeroitu, lähdeviitteeseen merkitään sivu, jolta tieto on peräisin:

Esimerkki: (Lohtaja-Ahonen & Kaihovirta 2012, 13.)

E-kirjassa sivunumeron sijasta voidaan viitata luvun numerolla:

Esimerkki: (Isohookana 2007, luku 1.6.3.)

Saman tekijän samalta vuodelta olevat julkaisut erotellaan toisistaan pienenäkkösin sekä lähdeviitteessä että lähdeluettelossa.

Esimerkit:

(Juholin 2016a, 23; Juholin 2016b, 35.)

(PHSOTEY 2020a.)

(PHSOTEY 2020b.)

Jos vuosilukua ei ole, pikkukirjaimet merkitään näin:

Esimerkit:

(Terveystieteiden tutkimuskeskus a.)

(Terveystieteiden tutkimuskeskus b.)

Jos teokselle ei löydy tekijää, lähdeviitteeksi merkitään lähteen otsikko.

Esimerkki: (Koulutuksella tulevaisuuteen 2012, 14.)

Jos verkkolähteessä ei mainita tekijää, lähdeviitteeseen merkitään organisaation nimi ja vuosiluku.

Esimerkki: (Posti Group Oy 2016.)

Jos vuosilukua ei löydy, vuosilukua ei mainita.

Esimerkki: (Terveystieteiden tutkimuskeskus.)

Suulliset lähteet

Suullisista lähteistä (esimerkiksi luennosta, tv-ohjelmasta tai tietoperustan haastatteluista) tehdään viitemerkintä tavalliseen tapaan tiedon lähteen sekä vuosiluvun mukaan, vain sivunumero jää pois. Empiirisen tutkimusaineiston hankkimiseksi tehtyjä haastatteluja ei merkitä lähteiksi.

Esimerkki: (Grönroos 2018.)

Lait, asetukset, säädökset

Lakeihin, asetuksiin, säädöksiin yms. viitattaessa merkitään lähdeviitteeksi lain, asetuksen tai säädöksen nimi tai sen virallinen lyhenne luku, vuosi ja pykälä(t), joihin tieto kohdistuu.

Esimerkit:

(Biopankkilaki 688/2012, 2 §.)

(Valtioneuvoston asetus huumausaineiden valvonnasta 548/2008, 11 §.)

Toissijaiset eli sekundaariset lähteet

Pääsääntöisesti käytetään ensisijaisia eli alkuperäisiä lähteitä. Jos ensisijaista lähdettä ei löydy, on kirjoittajan osoitettava lukijalle, että tieto on peräisin toissijaisesta lähteestä.

Esimerkit:

Robson (1995) jaottelee perinteiset tutkimusstrategiat kolmeen ryhmään: kokeet, survey-tutkimus ja tapaustutkimus (Hirsjärvi ym. 2009, 134).

Perinteiset tutkimusstrategiat jaotellaan kolmeen ryhmään: kokeet, survey- ja tapaustutkimus (Robson 1995, Hirsjärven ym. 2009, 134 mukaan).

Lähdeluetteloon merkitään pelkästään toissijainen lähde, eli tässä esimerkissä lähdeluetteloon merkitään Hirsjärvi ym. 2009 eikä Robson 1995.

7.4 Lähdeluettelo

Lähdeluettelo sisältää tarkat tiedot käytetyistä lähteistä. Lähdeviitteessä mainittu kirjoittajan nimi tai muu lähde, esimerkiksi julkaisun nimi, mainitaan lähdeluettelossa. Tämän avulla lukija löytää lähdeviitteissä mainitut lähteet lähdeluettelosta. Kaikki käytetyt lähteet merkitään lähdeluetteloon aakkosjärjestyksessä. Lähdeluetteloon merkitään vain ne lähteet,

joihin tekstissä on viitattu. Otsikoksi merkitään Lähteet, ja se tehdään opinnäytetyön kirjoituspohjassa olevalla tyylillä LAB Non-numbered heading.

Jos liitteessä käytetään lähteitä, niitä ei merkitä opinnäyteraportin lähdeluetteloon. Liitteessä on tarvittaessa oma lähdeluettelo.

7.4.1 Painetut lähteet

Kirja:

- tekijän nimi
- ilmestymisvuosi
- teoksen nimi
- julkaisusarja, jos teos on ilmestynyt sarjassa
- julkaisupaikka (kustantajan kotipaikka)
- kustantaja.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Saman tekijän lähteet merkitään niiden julkaisuvuoden mukaisessa järjestyksessä, vanhin ensin. Kun sekä tekijä että vuosi ovat samat, lähteet erotetaan pienaakkosilla.

Juholin, E. 2009a. Communicare!: Viestintä strategiasta käytäntöön. Helsinki: Infor.

Juholin, E. 2009b. Viestinnän vallankumous: Löydä uusi työyhteisöviestintä. Helsinki: WSOYpro.

Jos joku tieto, kuten tekijän nimi tai kustantajan kotipaikka puuttuu, sitä ei merkitä:

Huhtinen, P. 2002. Näkökulmia neuvotteluihin ja palavereihin. Aaltospaino.

Aikakaus- ja sanomalehtiartikkeli:

- kirjoittajan nimi
- julkaisuvuosi
- artikkelin nimi
- tiedot lehdestä
- sivut, joilla artikkeli on

Hellberg, K. 2018. Koulukirjasto innostaa oppilaita lukemaan. Uusimaa 10.3.2018, 20.

Ukkola, J. 2019. Ruumiin kulttuuria kulttuurikaupungissa. Suomen Kuvalehti 3/2019, 29–33.

Artikkeli toimitetussa kokoomateoksessa:

- kirjoittajan nimi
- julkaisuvuosi
- artikkelin nimi
- kokoomateoksen toimittaja
- teoksen nimi
- julkaisupaikka (kustantajan kotipaikka)
- kustantaja
- sivut.

Matikainen, J. 2008. Organisaatio- ja johtamisviestintä verkossa. Teoksessa Aula, P. (toim.) Kivi vai katedraali. Organisaatioviestintä teoriasta käytäntöön. Porvoo: Infor, 171–190.

Lait, asetukset, säädökset ja komiteamietinnöt:

- nimi
- koodinumero
- vuosi.

Biopankkilaki 688/2012.

Valtioneuvoston asetus huumausaineiden valvonnasta 548/2008.

Tarkemminkin saa merkitä:

Laki hyödyllisyysmallioikeudesta 10.5.1991/800. Finlex. Viitattu 2.4.2024.
Saataavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910800>

Standardit:

- standardin tunnus ja numero
- julkaisuvuosi
- nimi
- julkaisupaikka
- julkaisija.

SFS 5831. 1998. Viittaaminen sähköisiin dokumentteihin tai niiden osiin.
Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto.

7.4.2 Sähköiset lähteet

Sähköiset lähteet merkitään yhtä tarkasti kuin paperisetkin lähteet. Niihin tulee kuitenkin merkitä päivämäärä, jolloin lähteeseen on viitattu. Verkko-osoitteen loppuun ei tule pistettä.

Tavallisesti lähteestä merkitään tekijä ja julkaisutiedot seuraavasti:

- kirjoittaja
- julkaisuvuosi (jos tästä ei ole mainintaa, vuotta ei mainita)
- otsikko
- julkaisija / kustantaja
- päivämäärä, jolloin lähteeseen on viitattu
- saatavuus ja verkko-osoite.

Vihtonen, J. 2016. Liiketalouden alan opiskelijat järjestivät FellmanniCampukselle upeat messut. Lahden ammattikorkeakoulu. Viitattu 30.1.2020.
Saatavissa <http://www.lamk.fi/ajankohtaista/Sivut/Liiketaloudenalan-opiskelijat-jarjestivat-FellmanniCampukselle-uepat-messut.aspx>

Jos www-sivulle ei löydy kirjoittajaa, lähteeseen merkitään sivujen ylläpidosta vastaava organisaatio tai sivun otsikko. Seuraavassa esimerkissä sivustolla ei ole vuosilukua:

Terveydenhoitajaliitto. Terveydenhoitajan eettiset suositukset. Viitattu 12.2.2020. Saatavissa https://www.terveydenhoitajaliitto.fi/ammatti/terveydenhoitajan_eettiset_suosituks

Mikäli verkkosivu on saatavilla vain rajoitetusti, esimerkiksi maksullisena tai kirjautuneena, käytetään verkko-osoitteen edessä merkintää Saatavissa rajoitetusti.

Tilinpäätöstiedote 2021. LAB-intra. Viitattu 15.4.2022. Saatavissa rajoitetusti <https://lut.sharepoint.com/sites/intra-lab/SitePages/Tilin.asp>

Linkin elektronisiin aineistoihin voi merkitä myös nimenä verkko-osoitteen sijasta, esimerkiksi:

Nonaka, I., Toyama, R. & Konno, N. 2000. SECI, Ba and Leadership: a Unified model of Dynamic Knowledge Creation. Long Range Planning 33 (2000) p. 5-34. Viitattu 21.11.2023. Saatavissa rajoitetusti Long Range Planning | Vol 33, Issue 1, Pages 1-170 (1 February 2000) | ScienceDirect.com by Elsevier

Verkkolehdet:

- kirjoittaja
- vuosi
- artikkelin nimi
- lehden nimi
- lehden numero tai Vol. (issue), sivu(t)
- päivämäärä, jolloin lähteeseen on viitattu
- saatavuus ja verkko-osoite tai pysyvä tunniste DOI

Loxton, M., Truskett, R., Scarf, B., Sindone, L., Baldry, G. & Zhao, Y. 2020. Consumer Behaviour during Crises: Preliminary Research on How Corona-virus Has Manifested Consumer Panic Buying, Herd Mentality, Changing Discretionary Spending and the Role of the Media in Influencing Behaviour. Journal of Risk and Financial Management. Vol. 13 (8), 166. (Huom: 166 on artikkelin numero, ei sivunumero) Viitattu 1.6.2021. Saatavissa <https://www.mdpi.com/1911-8074/13/8/166/htm>

Loxton, M., Truskett, R., Scarf, B., Sindone, L., Baldry, G. & Zhao, Y. 2020. Consumer Behaviour during Crises: Preliminary Research on How Corona-virus Has Manifested Consumer Panic Buying, Herd Mentality, Changing Discretionary Spending and the Role of the Media in Influencing Behaviour. Journal of Risk and Financial Management. Vol. 13 (8). Viitattu 1.6.2021. Saatavissa DOI [10.3390/jrfm13080166](https://doi.org/10.3390/jrfm13080166)

Portin, P. 2017. Onko arvovapaata tiedettä olemassa? Tieteessä tapahtuu. Nro 2/2017. Viitattu 31.1.2020. Saatavissa <https://journal.fi/tt/article/view/99/76>

Verkkodokumentit:

- tekijä (jos löytyy)
- julkaisuaika
- dokumentin nimi
- julkaisija/kustantaja
- viestintyyppi (esimerkiksi opinnäytetyö, konferenssijulkaisu, blogi, video, intranet, twiitti, sähköposti)
- päivämäärä, jolloin lähteeseen on viitattu (ei välttämättä tarvita pysyviin aineistoihin, kuten lakeihin)
- saatavuus ja verkko-osoite.

Gould, G. 2018. Piano Concerto No. 1 in D Minor, Op. 15: II. Adagio (Live). Youtube-video. Viitattu 4.2.2020. Saatavissa <https://www.youtube.com/watch?v=5qtr9izO8xs>

Harjunpää, A. 2022. Yksintyöskentelyn tiedonhallinnan ja tietojohdamisen kehittäminen osaksi organisaation toimintastrategiaa. LAB-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö (YAMK). Viitattu 2.5.2022. Saatavissa <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202204195388>

Heilimö, E. 2017. VS: Opinnäytetyöohje. Sähköpostiviesti. Vastaanottaja Aalto, M. Lähetetty 27.2.2017.

Juva, K. 2013. Haltiat ja örkit. Kotus-blogi 31.7.2013. Viitattu 20.2.2020. Saatavissa https://www.kotus.fi/nyt/kotus-blogi/kersti_juva/haltiat_ja_or-kit.10229.blog

@Kotus_tiedotus. 2017. Kotimaisten kielten keskus. Tviitti 25.1.2017. Viitattu 4.2.2020. Saatavissa https://twitter.com/Kotus_tiedotus/status/824231906967453696

Pianoconc. 2018. Glenn. Youtube-video. Viitattu 4.2.2020. Saatavissa <https://www.youtube.com/watch?v=5qtr9izO8xs>

Tilinpäätöstiedote 2021. LAB-intra. Viitattu 15.4.2022. Saatavissa rajoitettusti <https://lut.sharepoint.com/sites/intra-lab/SitePages/Tilin.asp>

Seimenis, I., Sakas, D. & Konstantopoulos, N. 2009. A Strategic Model for the Business Communication Field Training Decision in the Commercial Enterprises. AIP Conference Proceedings 8 (13). 897–900. Viitattu 10.2.2020. Saatavissa DOI [10.1063/1.3225463](https://doi.org/10.1063/1.3225463)

E-kirja ja äänikirja:

- tekijä
- julkaisuaika
- dokumentin nimi
- viestintyyppi (e-kirja tai äänikirja)
- julkaisija/kustantaja

Juujärvi, S. 2014. Eettinen herkkyys ammatillisessa toiminnassa. Äänikirja. Helsinki: Celia.

Lohtaja-Ahonen, S. & Kaihovirta, M. 2012. Tehoa työelämän viestintään. E-kirja. Alma Talent Oy.

7.4.3 Muut lähteet

Haastattelu opinnäytetyötä varten:

- haastateltavan nimi
- vuosiluku
- haastateltavan henkilön arvo tai asema
- organisaatio (kun kyseessä on jonkin organisaation edustaja)
- maininta siitä, että kyseessä on haastattelu, sekä haastattelun päivämäärä.

Virtanen, T. 2023. Toimitusjohtaja. Virtasen Putki Oy. Haastattelu 5.2.2023.

Empiirisen tutkimusaineiston hankkimiseksi tehtyjä haastatteluja ei merkitä lähdeluetteloon, ne ovat anonyymejä.

Luennot, radio- ja TV-ohjelmat, podcastit:

- tekijä/toimittaja
- vuosi
- otsikko
- tilanne tai ohjelman nimi
- päiväys.

Grönroos, V. (toim.) 2018. Unelmien kylässä. Ylen ykkönen 30.1.2018.

Hämäläinen, J. 2018. Mitä on palvelumuotoilu ja miten sitä käytetään? Beard and Business -podcast 1.10.2018. Spotify. Viitattu 27.4.2022. Saatavissa <https://open.spotify.com/episode/1niBkhlr8V0rR3AT052aoj>

Juholin, E. 2015. Työyhteisöviestintä mullistuu – jo oli aikakin. Luento Lahden tiedepäivässä 25.11.2015.

Julkaisemattomat lähteet:

- tekijä
- vuosi (jos on tiedossa)

- nimi tai otsikko
- työn laatu
- säilytyspaikka (jos on tiedossa).

Lahden seutu – Lahti Region Oy. 2020. Lahden seutu. Esite.

Kuvat, kuviot ja taulukot:

Kuvien, kuvioiden ja taulukoiden lähteet merkitään samaan lähdeluetteloon muiden lähteiden kanssa. Lähdemerkinnät ovat samanlaiset kuin muissakin lähteissä.

Nagy, R. R. 2015. Datamancer's Steampunk Laptop. Viitattu 10.2.2020.

Saatavissa <http://www.datamancer.net/steampunklaptop/steampunklaptop.htm>

Duodecimin julkaisut:

Ohjeet Duodecimin julkaisujen (Käypä hoito -suositus, Terveyskirjasto, Aikakauskirja, Terveysportti, Oppiportti, Lääketieteen sanasto) lähdeviitteiden ja lähdeluettelotietojen merkitsemiseksi ilmoitetaan Hyvinvointialan raportoinnin ohjauksen Moodlessa ja ohjaustilaisuuksissa.

Rakennustietosäätiön julkaisut:

RT/KH/LVI/Ratu/Infra XX-XXXXX tai kirjan tekijä. Kortin otsikko tai kirjan nimi.
Copyright Rakennustietosäätiö RTS 20XX.

Ratu C2-0454. Rakennustyömaan aluesuunnittelu. Copyright Rakennustietosäätiö 2017.

Lähteet

LAB-ammattikorkeakoulu. 2020. Tietosuojaohjeistus opiskelijoille. Viitattu 1.4.2021.

Saatavissa <https://elab.lab.fi/sites/default/files/category-page/2021-02/Tietosuojaohjeistus%20opiskelijoille.pdf>

Tekijänoikeuslaki 404/61. Viitattu 20.5.2021. Saatavissa

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=Tekij%C3%A4noikeuslaki%20>

Tietoarkisto. Informointi henkilötietojen käsittelystä. Viitattu 23.5.2021. Saatavissa

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/aineistonhallinta/tutkittavien-informointi/>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen

loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Viitattu 15.4.2025 Saatavissa <https://tenk.fi/fi>

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014. Viitattu 19.5.2021. Saatavissa

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141129?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=Valtioneuvoston%20asetus%20ammattikorkeakouluista%20>

Vastuullinen tiede. 2025. Viitattu 15.4.2025. Saatavissa <https://vastuullinentiede.fi/fi>

Ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyön arviointikriteerit

Arvioinnin kohde	Kiitettävä 5	Erittäin hyvä 4	Hyvä 3	Tyydyttävä 2	Välttävä 1	Hylätty 0
Aiheen valinta ja tavoitteet	Opiskelija osaa - valita alalle ajan-kohtaisen, innovatiivisen ja vaativan aiheen - soveltaa kestävä- n kehityksen periaatteita omaan alaansa ja valitsemaansa aiheeseen innovatiivisesti - perustella ja rajata aiheen loogisesti ja selkeästi ajantasaiseen tietoon, tutkimukseen ja alan kehitystarpeisiin pohjautuen - reflektoida aihetta syvällisesti ja monipuolisesti suhteessa alaansa	Opiskelija osaa - valita alalle ajan-kohtaisen ja merkityksellisen aiheen - soveltaa kestävä- n kehityksen periaatteita omaan alaansa ja valitsemaansa aiheeseen - perustella ja rajata aiheen loogisesti ja selkeästi ottaen huomioon aiemman tutkimustiedon tai alan kehittämistarpeet - reflektoida aihetta monipuolisesti suhteessa alaansa	Opiskelija osaa - valita alalle hyvin sopivan aiheen - perustella ja rajata aiheen loogisesti ja selkeästi - asemoida aiheen suhteessa alaansa - asettaa selkeitä tavoitteita.	Opiskelija osaa - valita alaan liittyvän aiheen - perustella ja rajata aihetta - asettaa aiheeseen sopivia tavoitteita.	Opiskelija osaa - valita alaan liittyvän aiheen - rajata aihetta - kuvata tavoitteita.	Opiskelija ei ole saavuttanut hyväksytyn arvosanan osaamistavoitteita.

	- asettaa selkeitä ja loogisia tavoitteita kriittisesti.	- asettaa selkeitä ja loogisia tavoitteita.				
Tietoperusta ja lähteiden käyttö	Opiskelija osaa - laatia opinnäytetyön aiheeseen ja tavoitteisiin sekä käytettyihin menetelmiin nähden monipuolisen, laaja-alaisen ja ajankohtaisen tietoperustan, jolla osoittaa asiantuntevaa perehtyneisyyttä aiheeseen - kriittisesti ja analyyttisesti soveltaa ja yhdistää erilaisia tietolähteitä - systemaattisesti hakea, käyttää ja soveltaa monipuolisesti aiheeseen liittyviä kansallisia ja	Opiskelija osaa - laatia opinnäytetyön aiheeseen ja tavoitteisiin sekä käytettyihin menetelmiin nähden monipuolisen ja ajankohtaisen tietoperustan, jolla osoittaa perehtyneisyyttä aiheeseen - kriittisesti ja analyyttisesti yhdistää erilaisia tietolähteitä - systemaattisesti hakea, käyttää ja soveltaa aiheeseen liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä tutkimuksia, viimeisintä	Opiskelija osaa - laatia opinnäytetyön aiheeseen tarkoituksenmukaisen tietoperustan, jolla osoittaa perehtymistä aiheeseen - yhdistää erilaisia tietolähteitä - hakea, käyttää ja soveltaa aiheeseen liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä tutkimuksia ja muita asiantuntijatie-toon perustuvia tietolähteitä - käyttää käsitteitä johdonmukaisesti tuoden esiin	Opiskelija osaa - laatia opinnäyttyöhön tietoperustan - hakea, käyttää ja yhdistää aiheeseen liittyviä tietolähteitä - käyttää aiheen kannalta keskeisiä käsitteitä.	Opiskelija osaa - laatia opinnäyttyöhön tietoperustan - hakea ja käyttää tietolähteitä - käyttää aiheeseen liittyviä käsitteitä.	Opiskelija ei ole saavuttanut hyväksytyn arvosanan osaamistavoitteita.

	kansainvälisiä tutkimuksia, viimeisintä tutkimustietoa sekä muita asiantuntijatietoon perustuvia tietolähteitä - käyttää ja yhdistää käsitteitä kattavasti ja johdonmukaisesti tuoden selkeästi ja perustellen esiin käsitteiden väliset yhteydet.	tutkimustietoa sekä muita asiantuntijatietoon perustuvia tietolähteitä - käyttää ja yhdistää käsitteitä johdonmukaisesti tuoden selkeästi ja perustellen esiin käsitteiden väliset yhteydet.	käsitteiden välisiä yhteyksiä.			
Toteutus ja menetelmät	Opiskelija osaa - valita opinnäytetyön tavoitteen sopivan lähestymistavan ja/tai tutkimus/kehittämismenetelmän sekä perustella kriittisesti valintansa kirjallisuuden tai muiden oman alansa tietolähteiden perusteella - arvioida selkeästi ja perustellen käyttämänsä	Opiskelija osaa - käyttää opinnäytetyön tavoitteen sopivaa lähestymistapaa ja/tai tutkimus/kehittämismenetelmää sekä perustella valintansa kirjallisuuden tai muiden oman alansa tietolähteiden perusteella - arvioida selkeästi ja perustellen käyttämänsä	Opiskelija osaa - käyttää valitsemaansa lähestymistapaa ja/tai tutkimus/kehittämismenetelmää sekä perustella valintansa - arvioida käyttämänsä menetelmän soveltuvuutta - kerätä tai tuottaa opinnäytetyön tavoitteeseen sopivan aineiston	Opiskelija osaa - kuvata valitsemaansa lähestymistavan ja/tai tutkimus/kehittämismenetelmän - kerätä tai tuottaa aineiston - toteuttaa suunnitelman mukaisen opinnäytetyön - analysoida aineiston	Opiskelija osaa - kuvata valitsemaansa menetelmän - kerätä tai tuottaa aineistoa - toteuttaa opinnäytetyön - analysoida aineistoa.	Opiskelija ei ole saavuttanut hyväksytyn arvosanan osaamistavoitteita.

	menetelmän soveltuvuutta - perustellusti kerätä tai tuottaa opinnäytetyön tavoitteeseen nähden kattavan aineiston - toteuttaa itsenäisesti, innovatiivisesti ja kriittisesti suunnitelman mukaisen opinnäytetyön - analysoida aineiston perustellusti ja monipuolisesti - arvioida aineiston, analyysin ja tulosten luotettavuutta perustellusti ja kriittisesti.	menetelmän soveltuvuutta - perustellusti kerätä tai tuottaa opinnäytetyön tavoitteeseen nähden kattavan aineiston - toteuttaa itsenäisesti ja kriittisesti suunnitelman mukaisen opinnäytetyön - analysoida aineiston perustellusti ja monipuolisesti - arvioida aineiston, analyysin ja tulosten luotettavuutta perustellusti.	- toteuttaa itsenäisesti suunnitelman mukaisen opinnäytetyön - analysoida aineiston perustellen - arvioida aineiston, analyysin ja tulosten luotettavuutta.	- tunnistaa luotettavuuteen liittyviä tekijöitä.		
Tulokset, johtopäätökset ja niiden esittäminen	Opiskelija osaa - esittää tulokset ja johtopäätökset havainnollisesti, perustellusti ja selkeästi	Opiskelija osaa - esittää tulokset ja johtopäätökset havainnollisesti ja perustellusti	Opiskelija osaa - esittää tulokset ja johtopäätökset perustellen ne työelämälähtöisesti ja aineistoperustaisesti	Opiskelija osaa - esittää tulokset ja johtopäätökset - yhdistää opinnäytetyön tuloksia tavoitteisiin	Opiskelija osaa - esittää tuloksia ja johtopäätöksiä - esittää jatkotoimenpiteitä.	Opiskelija ei ole saavuttanut hyväksytyn arvosanan osaamistavoitteita.

	- arvioida tuloksia ja johtopäätöksiä kriittisesti ja perustellusti suhteessa opinnäytetyön teoreettiseen tietoperustaan ja tavoitteisiin sekä arvioida tulosten yhteyksiä työelämän kehittämis- ja innovaatiotoimintaan - esittää perustellen alaa hyödyttäviä kehittämis- ja jatkotutkimusehdotuksia.	- arvioida tuloksia ja johtopäätöksiä perustellusti suhteessa opinnäytetyön tavoitteisiin ja tietoperustaan - esittää alaa hyödyttäviä kehittämis- ja/tai jatkotutkimusehdotuksia.	- yhdistää tulokset ja johtopäätökset opinnäytetyön tavoitteisiin ja tietoperustaan - esittää kehittämis- ja /tai jatkotutkimusehdotuksia.	- esittää jatkotoimenpiteitä.		
Asiantuntijuus ja opinnäytetyöprosessi	Opiskelija osaa - arvioida opinnäytetyöprosessia kriittisesti, syvällisesti, perustellusti ja monipuolisesti - systemaattisesti ja perustellusti ottaa huomioon eettiset näkökohdat opinnäytetyöprosessin eri vaiheissa	Opiskelija osaa - arvioida opinnäytetyöprosessia perustellusti ja monipuolisesti - perustellusti ottaa huomioon eettiset näkökohdat opinnäytetyöprosessin eri vaiheissa - työskennellä tavoitteellisesti,	Opiskelija osaa - arvioida opinnäytetyöprosessia perustellusti - huomioida eettiset näkökohdat opinnäytetyöprosessin eri vaiheissa - työskennellä tavoitteellisesti ja itseenäisesti	Opiskelija osaa - arvioida opinnäytetyöprosessia - ottaa huomioon opinnäytetyöprosessiin liittyviä eettisiä näkökohtia - työskennellä ohjatusti kohti tavoitteita	Opiskelija osaa - tuoda esiin näkemyksiä omasta opinnäytetyöprosessista - tunnistaa opinnäytetyöprosessiin liittyviä eettisiä näkökohtia - työskennellä ohjatusti	Opiskelija ei ole saavuttanut hyväksytyn arvosanan osaamistavoitteita.

	- työskennellä tavoitteellisesti, suunnitelmallisesti, määrätietoisesti ja itsenäisesti - toimia sujuvasti ja rakentavasti opin- näytetyöprosessiin osallistuvien kanssa sekä tiedottaa selkeästi opinnäytetyön edistymisestä.	suunnitelmallisesti ja itsenäisesti - toimia sujuvasti ja rakentavasti opin- näytetyöprosessiin osallistuvien kanssa sekä tiedottaa opinnäytetyön edistymisestä.	- toimia sujuvasti opinnäytetyöprosessiin osallistuvien kanssa.	- toimia asianmukaisesti opinnäytetyöprosessiin osallistuvien kanssa.	- toimia opinnäytetyöprosessiin osallistuvien kanssa.	
Raportointi ja kieliasu	Opiskelija osaa - kirjoittaa opinnäytetiedon, jonka rakenne on johdonmukainen ja tasapainoinen - kirjoittaa erittäin sujuvaa, sidosteista ja asiatyylisestä tekstiä -kirjoittaa kieliasul- taan lähes virheetöntä ja huoliteltua tekstiä - merkitä lähteet ja	Opiskelija osaa - kirjoittaa opinnäytetiedon, jonka rakenne on johdonmukainen -kirjoittaa sujuvaa, sidosteista ja asiatyylisestä tekstiä -kirjoittaa kieliasul- taan lähes virheetöntä tekstiä - merkitä lähteet ja	Opiskelija osaa - kirjoittaa opinnäytetiedon, jonka rakenne on pääsääntöisesti johdonmukainen -kirjoittaa melko sujuvaa, sidosteista ja asiatyylisestä tekstiä -kirjoittaa kieliasul- taan melko hyvää tekstiä - merkitä lähteet ja	Opiskelija osaa - kirjoittaa opinnäytetiedon, jonka rakenne on johdonmukaisuutta -kirjoittaa asiatekstiä, mutta tyyli voi horjua, sidostamisessa on puutteita. -kirjoittaa tekstiä, jonka viesti välittyy virheistä huolimatta	Opiskelija osaa - kirjoittaa opinnäytetiedon, mutta rakenne on puutteellinen tai epälooginen - kirjoittaa tekstiä, mutta sen tyyli on horjuvaa ja kieliasussa on runsaasti virheitä -kirjoittaa tekstiä, jonka viesti välittyy runsaasta virheistä huolimatta - merkitä lähteet ja	Opiskelija ei ole saavuttanut hyväksytyn arvosanan osaamistavoitteita.

	viitteet virheettömästi, viitata lähteisiin monipuolisesti sekä asia- ja lähdekeskeisesti - havainnollistaa raporttiaan visuaalisesti: mikäli raportissa on kuvia, kuvia tai taulukoita, ne ovat tarkoituksenmukaisia ja vii-meisteltäviä, niihin viitataan ja niitä avataan tekstissä.	viitteet lähes virheettömästi, viitata lähteisiin melko monipuolisesti sekä asia- ja lähdekeskeisesti - havainnollistaa raporttiaan visuaalisesti: mikäli raportissa on kuvia, kuvia tai taulukoita, ne ovat tarkoituksenmukaisia ja selkeitä, niihin viitataan ja niitä avataan tekstissä.	viitteet lähes virheettömästi - havainnollistaa raporttiaan visuaalisesti: mikäli raportissa on kuvia, kuvia tai taulukoita, ne ovat tarkoituksenmukaisia, selkeitä ja niihin viitataan tekstissä.	- merkitä lähteet ja viitteet, mutta niissä on jonkin verran puutteita - havainnollistaa raporttiaan visuaalisesti: mikäli raportissa on kuvia, kuvia tai taulukoita, ne ovat tarkoituksenmukaisia, selkeitä ja niihin viitataan tekstissä. Nimeämisessä on epäloogisuutta.	viitteet, mutta niissä on puutteita - havainnollistaa raporttiaan visuaalisesti: mikäli raportissa on kuvia, kuvia tai taulukoita, ne jäävät irrallisiksi. Nimeäminen on epäloogista.	
--	---	---	--	---	---	--

Liite 2. Opinnäytetyötoimijoiden vastuut ja velvollisuudet

Opiskelija

- perehtyy ammattikorkeakoulun opinnäytetyön ohjeeseen ja koulutusalaakohtaisiin ohjeisiin
- valitsee ja hyväksyttää opinnäytetyön aiheen
- laatii tarvittaessa yhteistyösopimuksen
- selvittää ja noudattaa opinnäytetyöhön mahdollisesti liittyvät tutkimuslupa- ja tietosuoja-asiat
- osallistuu ohjaukseen ja hyödyntää palautetta
- pitää säännöllisesti yhteyttä ohjaajaan ja yhteistyökumppaniin
- lähettää opinnäytetyösuunnitelman Turnitin-tarkastukseen
- osallistuu seminaareihin koulutusalan käytännön ja aikataulun mukaisesti
- neuvottelee mahdollisista muutoksista opinnäytetyön ohjaajien kanssa
- toteuttaa ja dokumentoi opinnäytetyön LAB-ammattikorkeakoulun raportointiohjeiden ja tekoälyohjeiden mukaisesti
- selvittää kuinka toimia, mikäli opinnäytetyö sisältää luottamuksellista materiaalia
- kirjoittaa kypsyysnäytteenä blogin, lehdistötiedotteen tai artikkelin
- lähettää opinnäytetyön Turnitin-tarkastukseen
- lähettää opinnäytetyön arviointiin saatuaan luvan ohjaajalta
- tallentaa opinnäytetyön Theseukseen
- antaa palautteen opinnäytetyöprosessista koulutusalan yksikön antamien ohjeiden mukaisesti

Opinnäytetyön ohjaaja

- on perehtynyt ammattikorkeakoulun opinnäytetyön ohjeeseen ja opinnäytetyötä ohjaaviin periaatteisiin sekä koulutusalaakohtaisiin ohjeisiin
- varmistaa, että opinnäytetyön aihe ja tavoitteet vastaavat opinnäytetyölle asetettuja kriteereitä
- hyödyntää Moodle-alustaa ohjaukseen
- hyväksyy opinnäytetyösuunnitelman ja valmiin opinnäytetyön
- merkitsee opintopisteet Peppiin
- sitoutuu opinnäytetyön ohjaukseen, auttaa ongelmakohtissa sekä ohjaa opinnäytetyöprosessin aikana eettisissä ratkaisuissa

- arvioi blogin, lehdistötiedotteen tai artikkelin sisällön ja kieliasun
- arvioi opinnäytetyön
- tarkastaa Turnitin-raportin
- tarkistaa, että opinnäytetyö on tallennettu Theseus-verkkokirjastoon ennen arvostuksen viemistä Peppiin
- kannustaa opiskelijaa julkaisemaan opinnäytetyöhön pohjautuvia tutkimusartikkelia Open Access -julkaisuissa.

Yhteistyökumppani

- allekirjoittaa yhteistyösopimuksen
- osallistuu ohjaukseen sisällön asiantuntijana
- voi antaa kirjallisen palautteen opinnäytetyöstä.

Mahdollinen vertaisarvioija

- antaa palautteen opinnäytetyösuunnitelmasta tai opinnäytetyöstä.

Tekstin ja kielen ohjaaja

- toteuttaa tutkimuksellisen kirjoittamisen opetuksen
- ohjaa tarvittaessa opiskelijaa opinnäytetyöraportin kirjoittamisessa

Mahdollinen toinen arvioija

- arvioi tarvittaessa valmiin opinnäytetyön.

Liite 3. Tiedeartikkelin lisäohje

Tämä ohjeistus täydentää voimassa olevia opinnäytetyöohjeita ja opinnäytetyön arviointikriteerejä. Täydennykset koskevat opinnäytetyöohjeen **lukuja 2, 3 ja 5**.

Muilta osin tiedeartikkeli tehdään opinnäytetyönä voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

2. Opinnäytetyön toteuttaminen

2.2 Opinnäytetyön aloitus ja suunnittelu

Opiskelija ja ohjaava opettaja sopivat tiedeartikkelin tekemisestä opinnäytetyönä. Opiskelija täyttää aihe-ehdotuslomakkeen ja toimittaa sen opinnäytetyötä ohjaaville opettajille tai opinnäytetyökoordinaattorille alan oman erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Opiskelijan tulee tutustua JUFO-julkaisulistaan ja perustellen valita sieltä kaksi julkaisukanavaa, joihin hän suunnittelee lähettävänsä artikkelikäsikirjoituksen. Valitut julkaisukanavat tulee olla esiteltynä aihe-ehdotuslomakkeessa. Pääsääntöisesti pyritään käyttämään maksuttomia julkaisukanavia, joiden saatavuus tulee varmistaa kirjaston verkkosivuilta.

2.3 Opinnäytetyön toteutus

Tiedeartikkeli opinnäytetyönä on aina yhden opiskelijan yksilötyö, jota kirjoitetaan yhteiskirjoittamisen prosessin mukaisesti ohjaajan/ ohjaajien kanssa.

2.4. Opinnäytetyön viimeistely

Opiskelija laatii artikkelikäsikirjoituksen ohjaavan opettajan tukemana. Artikkelikäsikirjoituksen tulee noudattaa valitun julkaisukanavan ohjeistusta ja muotoa. Opiskelija lähettää valmiin artikkelikäsikirjoituksen kielenhuoltoon Kielikeskukseen ennen sen lähettämistä valittuun julkaisukanavaan. Mukaan tulee liittää valitun julkaisukanavan käsikirjoitusohjeet ja viittausohjeet.

Artikkelikäsitkirjoituksen lähettäminen ja käsikirjoituksen jälkityöstö

Ohjaava opettaja lähettää artikkelikäsitkirjoituksen valittuun julkaisukanavaan ja tiedottaa asiasta opiskelijaa. Opiskelija toimittaa ohjaavalle opettajalle yhteystiedot opiskelijan valmistumisen jälkeisiä työvaiheita varten.

Mikäli opiskelija ei valmistumisensa jälkeen jatka käsikirjoituksen jälkityöstöä toimitaan sovitusti niin että ohjaaja jatkaa käsikirjoituksen muokkaamista review-prosessin mukaisesti. Pääkirjoittajaksi nimetään tällöin ohjaava opettaja. Mikäli tarjottu käsikirjoitus ei läpäise julkaisupäätöstä kummastakaan valitusta julkaisukanavasta, harkitaan tapauskohtaisesti prosessin jatkoa.

3. Opinnäytetyön arviointi ja kypsyysnäyte

3.1. Opinnäytetyön arviointi

Artikkelikäsitkirjoitus arvioidaan siinä vaiheessa, kun se on käynyt kielenhuollossa ja täysin valmis lähetettäväksi valittuun julkaisukanavaan. Ohjaava opettaja arvioi artikkelikäsitkirjoituksen LABissa käytettävien opinnäytetyön arviointikriteereiden mukaisesti.

3.2 Kypsyysnäyte

Opiskelija kirjoittaa kypsyysnäytteenä erillisen tekstin, jossa tulee esiin kirjoitusprosessi ja tärkeimmät tulokset. Opiskelija tallentaa tekstin Theseus-tietokantaan.

5. Opinnäytetyön tiedonhankinta ja lähteiden merkintä

Tiedeartikkeli opinnäytetyönä noudattaa valitun julkaisukanavan viittausohjeita. Opiskelijalta edellytetään viitteidenhallintajärjestelmän (esim. Zotero) käyttöä.